

Η ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑ

Δελτίο Επικοινωνίας Μελών Συνδέσμου Καλοσκοπιτών Παρνασσίδας "Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ"

Ιδιοκτήτης - Εκδότης:

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΚΑΛΟΣΚΟΠΙΤΩΝ ΠΑΡΝΑΣΣΙΔΑΣ "Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ"

Διεύθυνση Γραφείου: Πειραιώς 4 • Αθήνα • 104 31 • τηλ.: 52.38.158

(Υπεύθυνος σύμφωνα με το Νόμο: το εκάστοτε Διοικητικό Συμβούλιο)

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Δ' • ΧΡΟΝΟΣ 25ος • ΤΕΥΧΟΣ 114 • ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1999

ΟΙ ΕΥΘΥΝΕΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Με τη λήξη του 20ού αιώνα λήγει και η θητεία του Διοικ. Συμβουλίου που μέχρι τώρα διαχειριζόταν τα θέματα του Συνδέσμου μας και την Κυριακή το πρωί της 23ης Ιανουαρίου του 2000 καλούμαστε στην αίθουσα του ξενοδοχείου Novotel (Μιχ. Βόδα 4-6) να εκλέξουμε νέο Διοικ. Συμβούλιο.

Την Κυριακή αυτή το απερχόμενο Διοικ. Συμβούλιο θα μας εκθέσει τη δράση του και θα θέσει τον απολογισμό στη διάθεση των μελών για να το κρίνουν.

Το Διοικ. Συμβούλιο που θα προκύψει από τις επικείμενες εκλογές θα είναι επιφορτισμένο να μεριμνήσει για την επίλυση μεγάλων και πιεστικού χαρακτήρα προβλημάτων που η σημασία τους συνδέεται με το μέλλον του χωριού μας.

Δεν είναι βέβαια η πρώτη φορά που το Διοικ. Συμβούλιο αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα. Είναι όμως η πρώτη φορά που τα προβλήματα περνούν μέσα από το καθεστώς του νόμου

"Ι. Καποδίστριας". Αυτό σημαίνει ότι το νέο Διοικ. Συμβούλιο θα πρέπει να συνεργαστεί και να συμπαρασταθεί στα μέλη του τοπικού μας Συμβουλίου ώστε να προστατεύσουν τα δικαιώματα που αφορούν στη διασφάλιση και προστασία της περιουσίας του διαμερίσματός μας. Εννοούμε βέβαια κυρίως τα νερά των πηγών και τα λιβάδια των βουνών μας που ευτυχώς ο σοφός νομοθέτης του νόμου "Ι. Καποδίστριας" δεν μας ξέχασε και αναφέρει ότι "τα δικαιώματα για αποκλειστική χρήση ακινήτων που προήρχαν υπέρ των κατοίκων κάθε δήμου ή κοινότητας διατηρούνται".

Εξίσου σοβαρό όμως είναι και το θέμα της διαχείρισης του ξενώνα που θα προκύψει από τη μετατροπή του παλιού Δημοτικού Σχολείου. Ύστερα από τη δημοπράτηση του έργου από τον ΕΟΤ δόθηκε πια η εντολή στην ανάδοχο κοινοπραξία κατασκευής δημοσίων έργων "Ν. Παπαδόπουλος - Στεφανόπουλος" και άρχισε η προετοιμασία για την αλλαγή της χρήσης του παλιού Δημοτικού Σχολείου. Η από κοινού με το τοπικό συμβούλιο παρακολούθηση της εκτέλεσης του έργου και η συνεργασία με το Δήμαρχό μας είναι επιβεβλημένη.

Αναφερθήκαμε σε δύο σοβαρά θέματα που θα πρέπει να συγκεντρώσουν το ενδιαφέρον όλων και τα οποία πρέπει να βρίσκονται σε γραμμή προτεραιότητας του νέου Διοικ. Συμβουλίου. Κατά τη διάρκεια της θητείας του το απερχόμενο Δ.Σ. έδωσε μεγάλη βαρύτητα στην προετοιμασία της ανακαίνισης της εκκλησίας του Αγίου Γεωργίου και στη δημιουργία μονοπατιών που να

συνδέουν τις ωραίες βρύσες του χωριού μας. Το νέο Δ.Σ. θα πρέπει να συνεχίσει και να φέρει σε πέρας τον προγραμματισμό αυτό.

Καλούμαστε λοιπόν στις 23 Ιανουαρίου να εκλέξουμε τους ανθρώπους που έχουν όρεξη για δουλειά, που γνωρίζουν τα προβλήματα του χωριού, και πάρουν τη διοίκηση του Συνδέσμου μας στα χέρια τους.

Με άλλα λόγια να εκλέξουμε ένα συμβούλιο που να μπορεί να ανταποκριθεί στα νέα δεδομένα και τις απαιτήσεις των καιρών.

Φωτογραφία από παλαιότερη ψηφοφορία

Χρόνια Πολλά
Ευτυχισμένο το 2000

ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ

Για την ενημέρωση των μελών και για να συμμετάσχουμε όλοι μας στο ευχάριστο γεγονός της αγοράς του γραφείου του Δ.Σ. οργάνωσε απογευματινή εκδήλωση (ισαί) στο ξενοδοχείο NOVOTEL. Παραβρέθηκαν πολλοί χωριανοί, (από το τοπικό μας συμβούλιο οι Νίκος Γεωργίου (Νάκος), Γεώργιος Αυγερινός καθώς και ο Γιώργος Ν. Μώρης. Αρκετοί ήταν και οι φίλοι του συνδέσμου μεταξύ των οποίων ο Γεώργιος Πουρνάρας, Πρόεδρος Ομοσπονδίας με τη σύζυγό του Ελπίδα. Η πρόεδρος του Συλλόγου Πολυδρόσου, κ. Όλγα Σταθοπούλου, καθώς και οι κυρίες του συλλόγου γυναικών Δελφών με την πρόεδρό τους κ. Πόπη Αλούπη. Τιμή επίσης μας έκανε και η κυρία Ε. Σιαφάκα, που είναι συνδεδεμένη από παλιά με το χωριό μας και έχει δώσει τον επιτυχημένο χαρακτηρισμό “Καλοσκοπή: το μπαλκόνι της Γκιώνας”.

Η βραδιά κύλησε γρήγορα και ευχάριστα. Η αίθουσα ευρύχωρη και η περιποίηση από τη διεύθυνση του ξενοδοχείου πολύ καλή.

Εντυπωσιακή ήταν η προβολή διαφανειών (slides) από θέματα του χωριού (πρόσωπα και τοπία) από το αρχείο του μεγάλου συγγραφέα Χρ. Μαλεβίτσι που είχαν τραβηχθεί το 1961. Η αγαπητή μας αρχαιολόγος - φιλόλογος Γεωργία Ε. Παπαδάκη μας ανέπτυξε με γλαφυρό τρόπο το θέμα :

“το χωριό μας αφορμή συνάντησης ποιητικότητας του χθες και του σήμερα”.

Κάθε φορά που ανεβαίνω στο χωριό μας, βρίσκομαι αυτόματα σε μια πηγή πολλαπλών και έντονων συγκινήσεων.

Από τη μια η φύση με την κυριαρχία του πράσινου, το φλοιόσβο του τρεχούμενου νερού, την επιβλητική σιγή του σούρουπου, τους ήχους των τετράποδων, των πουλιών, των εντόμων. Το καλοκαίρι, με τις αμέτρητες σκιερές γωνιές για ξαπόσταμα, το δροσερό αεράκι, τη νυχτερινή ψυχρούλα και τη μεθυστική ρίγανη.

Το φθινόπωρο, με τις πρώτες ψύχρες, τη μυρουδιά των κούτσουρων, που αρχίζουν δειλά να καίγονται στη στόφα, καθώς η κουρτίνα της βροχής κλείνει την πόρτα μας και ο μοναδικός χορός της αντηχεί οργιαστικά πάνω στα κεραμίδια και τους τσίγκους της στέγης.

Το χειμώνα, πάλι, με το τσουχτερό κρύο, που εισχωρεί καθαρίο μέσα μας, και τον αέρα, που μας χτυπά στο πρόσωπο με μια προτόγνωρη αναζωογονητική δύναμη, ενώ το πάλλευκο μαλακό χαλί του χιονιού απλώνεται κάτω από τα πόδια μας.

Και τέλος, την άνοιξη, με την ευωδία του σπάρτου, που μας ζαλίζει, καθώς διαχέεται γύρω μας, ανάμεσα απ' την τρελή πολυχρωμία της εποχής, την κατάνυξη της Μ. Εβδομάδας και το γλεντοκόπι της Κυριακής του Πάσχα.

Από την άλλη, η άνθρωποι οι απλοί, αμόρφωτοι άνθρωποι του χωριού –ελάχιστοι πια– στους οποίους όμως ανακαλύπτει κανείς μια σοφία εντυπωσιακή και μια ποιητικότητα στο λόγο, που εκπλήσει.

Σοφία, ναι, θα σκεφτείτε, αλλά και ποιητικότητα; Μάλιστα, αρκεί να μάθουμε να τους ακούμε με ενδιαφέρον, με προσοχή και με τεντωμένες τις κεραίες της ευαισθησίας. Τότε, κάποια στιγμή, θα μας αγγίξει η ποιητική δύναμη μιας λέξης ή μιας έκφρασης σαν κι αυτή που εγώ άκουσα από το στόμα μιας μεσόκοπης συγχωριανής μας.

Ήταν, θυμάμαι, ένα ψυχρό απόγευμα. Ο καιρός ετοιμαζόταν για βροχή και στον ουρανό, μπαμπακένια σύννεφα χαμηλώναν, κινιούνταν και άλλαζαν συνεχώς διαστάσεις και σχήματα.

Την ξέρετε πιστεύω, αυτή τη στιγμή που σας περιγράφω. Ε, λοιπόν, αυτή την εικόνα, που εγώ προσπάθησα να σας τη δώσω με όλα αυτά τα λόγια, την απέδωσε με ποιητική λιτότητα και μεγαλοσύνη, η φράση της γλυκύτατης Παναγιούς της Ματζίνας, που καθόταν εκείνη τη στιγμή δίπλα μου.

— Ερχεται βροχή, μου είπε, βόσκουν τα σύννεφα.

Βόσκουν τα σύννεφα.

Τρεις λέξεις μόνο, Με τέτοια όμως ποιητική δύναμη, που αποδίδουν το συγκεκριμένο φυσικό φαινόμενο σαν ένας υπάροχος ζωγραφικός πίνακας!

Επίσης, όταν αρχίζει να σιγοβρέχει, λένε στο χωριό: νου-τίζ', νοτίζει,, έχει δηλαδή υγρασία, ρίχνει ψιλόβροχο.

Το ρήμα αυτό απαντάται ήδη στην αρχαία ελληνική γλώσσα, όπως και οι ομόρριζες λέξεις νότος, νότιος, νοτερός και άλλη μία, το ουσιαστικό η η νοτίς/ιδος, που δεν σώζεται σήμερα και που σημαίνει υγρασία.

Κάθε φορά, λοιπόν, που ακούω το ρήμα νοτίζει, ταξιδεύω πάλι με τα φτερά της ποίησης. Οδηγός μου ένας από τους μεγαλύτερους τραγικούς ποιητές της αρχαιότητας, ο Ευριπίδης, και όχημά μου ένας αριστουργηματικός στίχος του από την τραγωδία “Ιφιγένεια εν Αυλίδι”, όπου πρωταγωνιστεί το ουσιαστικό η νοτίς.

Πρώτα όμως μία σύντομη γνωριμία με τον Ευριπίδη...

ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ ΜΑΣ

Με το τεύχος αυτό η “Κουκουβίστα” εισέρχεται στο 26ο έτος της κυκλοφορίας της. Με την ευκαιρία αυτή θέλουμε να εκφράσουμε τη βαθιά μας ευγνωμοσύνη προς τα μέλη και τους φίλους που μας στήριξαν τόσα χρόνια να επιβιώσουμε. Επίσης θέλουμε να ευχαριστήσουμε από καρδιάς τους συνεργάτες μας που με προθυμία προσέφεραν πολύτιμη συνεργασία.

Το νέο έτος προβλέπεται δυσχερές για το δελτίο μας και συνακόλουθα το μέλλον του Συνδέσμου μας διότι, παρά τις προσπάθειές μας για μείωση του κόστους (16 σελίδες αντί για 24) οι δαπάνες εκτύπωσης - αποστολής κ.λπ. υπερβαίνουν το ποσό των 200.000 κατά τεύχος. Ύστερα από τη διαπίστωση αυτή καλούμε σε εγρήγορση όλους τους φίλους να στηρίξουν με ζήλο την προσπάθειά μας, διευρύνοντας τον αριθμό των συνδρομητών και στέλνοντας τακτικά την προαιρετική συνδρομή τους.

Βιαστικό δημοσίευμα...

Το δελτίο μας, δε νιώθει ευχάριστα να ανοίγει διάλογο μέσω εφημερίδων για πολλούς λόγους. Μερικές όμως φορές είναι δύσκολο να αντισταθείς σε κάποιες προκλήσεις και πρέπει κάποιος να δώσει απάντηση.

Αφορμή για το παραπάνω σχόλιο μας έδωσε δημοσίευμα στην εφημερίδα "Καστελιώτικα Νέα" που εκδίδει ο Σύλλογος "Τά Καστέλλια" Ιούλιος - Σεπτέμβριος 1999 αρ. φύλλου 7 (188) στο οποίο σύμβουλος της Δημορχίας μας ούτε λίγο, ούτε πολύ μας εμφανίζει διατεθειμένους να παραχωρήσουμε τα δικαιώματα χρήσης νερού της πηγής του Κεφαλόβρυσου σε άλλα διαμερίσματα του Δήμου, χωρίς καμιά συζήτηση, αγνοώντας βέβαια τις διατάξεις της νομοθεσίας που μας προστατεύουν και παραβλέποντας ότι τα τελευταία χρόνια στο χωριό μας δεν έχει γίνει κανένα έργο (με τη δικαιολογία της έλλειψης τεχνικών μελετών).

Επειδή το δημοσίευμα αυτό δεν είναι αληθινό ο Σύνδεσμός μας, έστειλε το παρακάτω έγγραφο προς τον Πρόεδρο του Προοδευτικού Συλλόγου "Τα Καστέλλια" (αρ. πρωτ. 378/30.11.1999).

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟ ΤΟΥ ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ "ΤΑ ΚΑΣΤΕΛΛΙΑ"

Κύριε Πρόεδρε,

Την ευκαιρία να σας στείλουμε την επιστολή αυτή μας προσέφερε το δημοσίευμα στην εφημερίδα "Καστελιώτικα Νέα" Ιούλιος - Σεπτέμβριος 1999, αριθμ. φύλλου 7/188 όπου αναγράφεται ότι τόσο ο πρόεδρος του Τοπικού Συμβουλίου Διαμερίσματος Καλοσκοπής όσο και τα μέλη του Συνδέσμου "Η Αγία Τριάς" συναινούν να παραχωρηθεί δικαίωμα χρήσης νερού από την πηγή του Κεφαλόβρυσου Καλοσκοπής στο Δημοτ. Διαμέρισμα Καστελλίων.

Το περιεχόμενο του δημοσιεύματος δεν είναι αληθινό. Διότι ούτε στο Δήμο Γραβιάς, ούτε στο Διαμέρισμα Καλοσκοπής υποβλήθηκε παρόμοιο αίτημα, ώστε να δικαιολογείται η παραπάνω πληροφορία και επειδή δεν μας αρέσει να ανοίγουμε διάλογο μέσω των δελτίων μας παρακαλούμε να ενημερώσετε τα μέλη σας, είτε δημοσιεύοντας την επιστολή μας, είτε με ξεχωριστό σχόλιο, διευκρινίζοντας ότι μέχρι σήμερα η μόνη συζήτηση που έγινε με το Δήμαρχο Γραβιάς για θέματα ύδρευσης, αφορούσε τη βελτίωση του εσωτερικού δικτύου του χωριού μας καθώς και τη δημιουργία υδάτινης δεξαμενής στο πάνω μέρος του χωριού (λεπτομέρειες βλέπε: "Η ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑ" τεύχος 113 Ιούλιος - Σεπτέμβριος 1999 σελ. 282).

Με πατριωτικούς χαιρετισμούς

Ο Πρόεδρος

Ο Γραμματέας

Οι Βρύζες χιονισμένες, (φωτογρ. του φίλου

Παναγ. Μαύρου από τη Δρέμισα).

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΟΥΧΟΥ ΜΑΣ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ

Οι ενέργειες που κάνουμε για να προωθήσουμε τις εργασίες για την ανακαίνιση του πολιούχου μας Αγίου Γεωργίου Καλοσκοπής, προχωρούν κανονικά. Ήδη ο πολιτικός μηχανικός Χρύσανθος Κιρπότην και ο αρχιτέκτονας Ηλίας Ζαχαρόπουλος προσφέρθηκαν αφιλοκερδώς και λόγω της φιλικής σχέσης που διατηρούν με πρόσωπα του χωριού μας και της αγάπης προς αυτό και μέλη του Συνδέσμου μας μετέβησαν στο χωριό κι έκαναν έλεγχο του κτιρίου της εκκλησίας και έκαναν τις πρώτες προτάσεις επισκευής της οροφής οι οποίες έχουν ως εξής:

1. Αντικατάσταση της οροφής.
2. Κατάργηση του ψευδοτρούλου και ενίσχυση της στέγης όπου έχει αποκοπεί λόγω του ψευδοτρούλου.
3. Τοποθέτηση των τόξων από ισχυρό υλικό, π.χ. οι καμπύλες να είναι από μεταλλική γωνία, οι επιφάνειες από νευρομετάλλ και να γίνει επίχρισμα με μαρμαρόσκονη και λευκό τσιμέντο.
4. Έλεγχος κεραμιδιών, αντικατάσταση των φθαρμένων.

Εν τω μεταξύ δεχθήκαμε και την πρώτη προσφορά από τον εργολάβο Λαμίας Χρήστο Δαφλούκα που έχει προϋπολογίσει την αντικατάσταση της οροφής και λοιπών εργασιών στο ύψος του ποσού δρχ. 5.000.000 περίπου. Οι προσπάθειές μας για τον ιερό αυτό σκοπό συνεχίζονται. Περιμένουμε την ανταπόκρισή σας.

Ο ελληνοαμερικανός Νικ. Ποδάρας και ο δάσκαλος Γεώργιος Χασιακός που είχαν την πρωτοβουλία στον έρανο για την αποπεράτωση του Ι. Ναού το 1952.

Από την Κοινωνική μας Ζωή

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

– Ο Φώτης και η Σταυρούλα Αντωνίου (Θεσ/νίκη) απέκτησαν το δεύτερο τέκνο τους που είναι κοριτσάκι.

– Ο Νάκος και η Τίμη Γεωργίου απέκτησαν το πρώτο τους τέκνο που είναι αγοράκι.

Να ζήσουν τα νεογέννητα.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

– Ο Χρήστος και η Βούλα Ψωμάκης, το γένος Χαράλαμους (Χαϊλέρι), βάπτισαν το αγοράκι τους και του έδωσαν το όνομα Κωνσταντίνος.

– Στις 23.10.1999 ο Γιώργος και η Αλέκα Καλογήρου βάπτισαν την κόρη τους στον Άγιο Αιμιλιανό Κολωνού και της έδωσαν το όνομα Σοφία.

– Την Κυριακή 24.10.1999 στο γραφικό εκκλησάκι της Αγίας Μαρίας Πόρτο Ράφτη βάπτισαν την κόρη τους ο Ανδρέας και η Πωλίνα Τσούτσουρα δίνοντας το όνομα Γεωργία - Νεφέλη. Μετά το μυστήριο δόθηκε σε παραλιακή ψισταριά πλούσιο ρουμελιώτικο γεύμα προς τιμήν της νεοφώτιστης, από τη γιαγιά και τον παππού Γιώργο και Χρυσούλα Τσούτσουρα.

– Στις 17.10.1999 στην Κρύα Πηγή Τρικάλων, ο Θωμάς και η Μαρία Τίγκα (κόρη του Στέλιου Γ. Κολλέρη) βάπτισαν τα δίδυμα βλαστήρια τους. Το αγοράκι το ονόμασαν Στέλιο και το κοριτσάκι Ανθούλα.

Να ζήσουν τα νεοφώτιστα.

ΓΑΜΟΙ

– Στον ιερό ναό Τριών Ιεραρχών (άνω Πετράλωνα) έγιναν στις 30 Οκτωβρίου 1999 οι γάμοι της καθηγήτριας Ευθυμίας Δημ. Δανιήλ (Λιούγκα) με τον Λεωνίδα Κ. Βλαχόπουλο. Ο εκλεκτός αυτός γάμος συγκέντρωσε μεγάλο αριθμό χωριανών μας που τίμησαν το ωραίο ζευγάρι καθώς και τους αγαπητούς γονείς Μήτσο και Βασιλική. Στο προαύλιο του ναού κόπηκε η γαμψία τούρτα συνοδευόμενη με σαμπάνια και πολλές ευχές.

– Στον ιερό ναό Αγίου Νικολάου Πειραιά έγιναν στις 2 Οκτωβρίου 1999 οι γάμοι του Γιώργου Ι. Κολλέρη με την Πόπη Ν. Γιαννοπούλου. Ακολούθησε διασκέδαση στο κέντρο "Θόδωρος" στο παλιό Φάληρο.

ΓΑΜΟΣ ΣΤΟ LOS ANGELES

– Στον ιερό ναό της Κοιμήσεως της

Θεοτόκου του Los Angeles των ΗΠΑ, ο χωριανός μας Παναγιώτης Χ. Χριστίδης

(Καρμέτσος) πάντρεψε την κόρη του Παναγιώτα με τον Χριστ. Κοφίνη.

Την όμορφη τελετή του γάμου ακολούθησε δεξίωση στο Betty H. Reckas Cultural Center. Η δεύτερη γενιά μεταναστών προοδεύει.

Ευχαιριστούμε τον αγαπητό μας Τάκη για τις προσκλήσεις που μας έστειλε, η μεγάλη απόσταση και η μικρή μας εμπειρία από υπερπόντια ταξίδια δεν μας επέτρεψαν να παραستούμε στη χαρά των παιδιών του.

Ευχόμαστε να ζήσουν και να ευτυχίσουν όλα τα νέα ζευγάρια.

ΘΑΝΑΤΟΙ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΘΕΟΧΑΡΗΣ

(1900 - 1999)

Ενάμιση μήνα ήθελε ακόμη για να συμπληρώσει αιώνα ζωής και να μπει στη νέα χιλιετία ο μπάρμπα Γιώργος Θεοχάρης που έφυγε από κοντά μας στις 20.11.1999 παίρνοντας μαζί του και το μυστικό της μακροζωίας του. Ο Γ. Θεοχάρης έζησε όλο τον αιώνα μας.

Ο αποθιώσας είχε γεννηθεί στο χωριό

το 1900 όπου τα πρώτα χρόνια άσκησε το επάγγελμα του τσαγγάρη - μπαλωματή. Είχαμε μάλιστα την τύχη να σώζεται φωτογραφία με τον πάγκο και τα εργαλεία του τραβηγμένη το 1924 που αποτέλεσε μάλιστα και θέμα στο δελτίο μας και στο ημερολόγιο του 1998.

Από νέος εγκαταστάθηκε στην Αθήνα και σταδιοδρόμησε στον ΟΤΕ από όπου και συνταξιοδοτήθηκε.

Υπήρξε ιδρυτικό μέλος του Δ.Σ. του Συνδέσμου μας και η προσφορά του σ' αυτόν υπήρξε μεγάλη. Την αγάπη του προς το χωριό και τον Συνδεσμό την μετέδωσε και στα παιδιά του (η κόρη του Μαρία Σίμου συμπαραστέκεται στον Αθλητικό Όμιλο "Άγγελος Σίμος") και στα εγγόνια του (ο εγγονός του Γιώργος είναι πρόεδρος του Αθλητικού Ομίλου μας).,

Παράδειγμα καλοκάγαθου συμπολίτη μας, πάντοτε γελαστός με τη γλυκιά κουβέντα για όλους. Χωρίς ιδιαίτερη φροντίδα για τον εαυτό του, ούτε διαίτα, ούτε υγιεινή διατροφή, έζησε έναν αιώνα με διαύγεια πνεύματος υποδειγματική. Τον θυμόμαστε μέχρι την ηλικία των 95 ετών να λέει στην εκκλησία του Αγ. Γεωργίου από μνήμης το "Πιστεύω" και το "Πάτερ Ημών".

Ξεκίνησε από την Κουκουβίστα και γύρισε για πάντα στο χωριό που αγάπησε και τίμησε όσο λίγοι...

Αιωνία σου η μνήμη μπάρμπα Γιώργο. Τα μέλη του Διοικ. Συμβουλίου του Συλλόγου εκφράζουν ολόψυχα τα συλλυπητήρια στα παιδιά του και στα εγγόνια του.

ΚΩΝ/ΝΟΣ ΣΦΕΤΣΙΩΡΗΣ

(1917 - 1999)

Στις 13.10.1999 απεβίωσε ο Κων/νος Σφετσιώρης και κηδεύτηκε στο Κοιμητήριο της Καισαριανής. Είχε γεννηθεί το 1917 και παντρεύτηκε την Κούλα Χαρ. Πασαλή με την οποία απέκτησε δύο παιδιά τον Παναγιώτη και τον Χαράλαμνο. Μνημόσυνο έγινε στις 20.11.1999 στο ίδιο κοιμητήριο.

ΔΗΜΗΤΡΑ Γ. ΧΑΜΗΛΟΥ

Στις 7/11 απεβίωσε στο νοσοκομείο Αμφισσας και κηδεύτηκε στο χωριό η Δήμητρα Γ. Χαμηλού (Μοίραινα).

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

Την Κυριακή στις 29.8.1999 στον ιερό ναό Αγίου Γεωργίου Καλοσκοπής έγινε επί-

στο μνημόσυνο για την ανάπαυση της ψυχής
του Αλεξ. Ι. Χαμπλού.

ΜΝΗΜΗ ΘΕΟΧΑΡΗ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ

Αγαπημένη σύντροφε
μονάκριβε πατέρα
η απόλειά σου είναι νωπή
μας λείπεις κάθε μέρα.
Στην ξενιτειά που έζησες
πολύ σε αγαπίσαν
αλλά και εδώ στον τόπο σου
όλοι σε αναζητήσαν.

Η απουσία σου καρφή
ματώνει και πονάει
και το χωριό που λάτρενες
ποτέ δεν σε ξεχνάει.
Η θύμισή σου ζωντανή
για πάντα αγαπημένη
φίλε, πατέρα, συγγενή
σύντροφε λατρεμένη.

Η οικογένειά του από τη Γερμανία.

ΜΝΗΜΗ ΕΥΘΥΜΙΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Στις 2 Νοεμβρίου 1999 συμπληρώ-
θηκε ένας χρόνος από το θάνατο της
Ευθυμίας Βασιλείου (κόρη Πάναινας).
Τα παιδιά της τιμώντας τη μνήμη της
προσέφεραν στο Σύνδεσμό μας ένα κλι-
ματιστικό μηχανήμα. Τους ευχαρι-
τούμε.

ΑΓΤΕΛΜΑ ΘΑΝΑΤΟΥ

Εφυγε από κοντά μας, νικημένη από
την επάρατο, η Κατίνα Παναγιώτου
Βλάχου. Η Κατίνα, υπήρξε βαθιά
ανθρώπινη ψυχή. Το ήρεμο χαμόγελό
της, το ανυπέρβλητο πάθος της για τη
ζωή και την πρόοδο δεν μπορούν να
σθήσουν τα χνάρια της από τους ανθρώ-
πους που τη γνώρισαν. Τα μακρινά ταξί-
δια ήταν η μεγάλη της αγάπη. Σ' αυτό
όμως το ταξίδι γυρισμό δεν έχει...

Η είδηση του θανάτου της μας ήρθε
από την Αμερική όπου είχε εγκαταστα-
θεί και είχε δημιουργήσει οικογένεια,
τη στιγμή της εκτύπωσης του Δελτίου
μας και όλοι αρνούμαστε να το πιστέ-
ψουμε.

Εκφράζουμε τα θερμά μας συλλυπη-
τήρια στους οικείους της.

(Πληροφορίες για τη ζωή της στο
επόμενο Δελτίο).

Από τους αρχικούς συνεργάτες του δελτίου μας υπήρξε ο χωριανός Θύμος Νικ. Μπουκουβάλας.

Τα κείμενά του έχουν πρωτοτυπία και εκφράζουν συμπυκνωμένη τη σοφία της λαϊκής ψυχής του χωριού
μας. Εδώ και αρκετά χρόνια η κατάσταση της υγείας του δεν είναι καλή σε βαθμό που η επικοινωνία με το περι-
βάλλον να είναι δυσχερής. Του ευχόμαστε περαστικά. Για το σεβασμό και την αγάπη που του χρωστάμε αναδη-
μοσιεύουμε το παρακάτω κείμενο που είχε δημοσιευθεί στο τεύχος 8 το 1976.

ΟΥ' ΛΙΑΡΑΚ(Ι)Σ

Τ' Θύμν' τ' Μπουκβάλα

— Τι γκιζιράς, σαπέρα - σαδώθε μαρέ χαντακουμένου. Κ'τάς σιμά στον παπούλη'σ, στου χαγιάτ μαρή λίχρα, κιάφτουν
παπούλης να σ' κριν. Άει κατ' άνεμ' παηλοζάγαρου. Τσιστελνς νια στάλα κι σύμπα τ' φουτιά νά κάψ' η γάστρα, να γέν' η
πίττα. Άιντε κ' σούτσουμι κι θα θα σπω νια ιστουρία για τουν Λιάράκ(ι).

— Τι εν ου Λιάράκ(ι)ς μαρή Βαβά; Κρίνιμ νιο ψχούλα γιαυτόν.

— Ατέρα μαρέ. Ιγώ θα γνέθου κι θα σ'κρένου. Ισύ θα σμπας τα λατσούδια να μη σβύση' η φουτιά κι δεν έχου πριγιόβου-
λου να ματανάψου. Κι έσβυσι κι του λ'χνάρ βαβά. Πώς καν του δρουλάπ; Θα σκώσ κι τα μανταλίδια κι του χαγιάτ αυτόνους
ου κιρός.

— Μι τέτγιουν κιρό νια νύχτα ου παπούλη'σ' ου Γιάν(ι)ς ου Κόλλιας κήν'σι να πάει στι Στρούγκα να τ'ράξ μπα κι έπαθαν τα
ζουντανά. Σκιπάσκι με τν γκάμπα τ', ιέσφιξι τα τσαρούχιατ', φουρτώθηκι του ταγάρ μι τη μπουμπότα, πήρι παραμάσχαλα τ'
στραβουλέγκα τ' κι κίνση. Κουντά να φτάσ' στν' Γκακοτράχ, κει π' αστραπουτσουκάναι κι χάλαι ου Θιός τουν γκόσμου σαν
κατ' να ξιχώρη. Κάποιος χούγιαζι.

— Όορα Γιαν(ι) Κόλλια. Στάσ' μαρέ Γιάσαν(ι). Στάθηκι ου παπούλη'σ' να ματακούσ' μπα κι νόμισι ότι τουν χουγιάζαν. Η
φωνή ματάκρινι.

— Όορα Γιαν(ι) Κόλλια. Στάκα μαρέ να σι δω. Ο παπούλη'σ' τα χρειιάσκι. Θ'μήθκι οι νούστ, ου Λιάράκ'ς βγαίν τ' νύχτα κι
κάν τ' ανθρώπ' τη φουνή. Κι αλοίμονο σ' αυτόν που θα τ' κρίν(ι). Μέν(ι) στουν τόπου. Ξιρός κι χάν τ' φουνή τ'. Δέ ματακραέγγ
μέχρι να τούν διαβάσ' ου παπάς.

— Τι είν' αυτόνους ου Λιάράκ(ι)ς βαβά;

— Είν ένα ξουτ'κό, είν ο ουξαποδός ου ίδιους που γένιτι λιάρα γίδα κι κρέν σαν άνθρωπους κι βγαίν τ' νύχτα, κι όποιους
τ' απαντήσ' τ' παίρν τ' λαλιά κι πάει κει π' αστράφτ.

Άειντε τώρα. Τράβα του σουφρά, σταυροπουδιάσ' να φάμι ψουμί κι πασπαλά κι όταν ματαβγει η "Κουκουβίστα" θα σ'που
κι άλλα να 'εις να μουλουγάς.

Η βαβάς' η Σούλα κι ο αγγονός της
Ευθ. Ν. Μπουκουβάλας.

ΔΙΑΚΕΚΡΙΜΕΝΟΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ

Μιχαήλ Δ. Δερμιτζάκης

Ιδιαίτερα καταξιωμένη επιστημονική προσωπικότητα στο χώρο των επιστημών της Γεωλογίας και Παλαιοντολογίας και από τους πλέον σημαντικούς ερευνητές είναι ο καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών Μιχαήλ Δερμιτζάκης. Για μας βέβαια είναι γνωστός λάτρης του χωριού με συνεχή παρουσία σε όλες τις εκδηλώσεις του Συνδέσμου μας και σύζυγος της επίσης καθηγήτριας του Πανεπιστημίου Αθηνών Αθηνάς Γ. Κόλλια (εγγονή Παπαταξιάρχαινας).

Ο αξιοπρόσεκτος γαμπρός μας γεννήθηκε στην Ιεράπετρα της Κρήτης το 1943, έλαβε πτυχίο του τμήματος Φυσιολογίας και Γεωγραφίας της Φυσικομαθηματικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών και στη συνέχεια εξειδικεύτηκε στα Γεωλογικά Ινστιτούτα της Ευρώπης στον κλάδο της Γεωλογίας και Παλαιοντολογίας.

Ο περιορισμένος χώρος του δελτίου μας δεν μας επιτρέπει να αναφέρουμε τις δημόσιες και επιστημονικές θέσεις που κατά καιρούς έχει υπη-

ρετήσει ο αξιόλογος επιστήμων (κοσμήτωρ, επιστημονικός σύμβουλος, υπεύθυνος σε Διοικητικά Συμβούλια, μέλος επιστημονικών επιτροπών κ.ά.).

Μεγάλο ενδιαφέρον παρουσιάζουν, απασχόλησαν μάλιστα και τον ημερήσιο τύπο ("Νέα" 24.10.1998, "Ελευθ. Τύπος" 23.10.1998)λ, οι γεωλογικές χαρτογραφήσεις και παλαιοντολογικές ανασκαφές που πραγματοποίησε σε διάφορα μέρη της χώρας (Κρήτη, Αίγινα, Ζάκυνθος κλπ.).

Πρόσφατα και επικεφαλής ομάδας επιστημόνων όφειρε στην επιφάνεια σημαντικότερα ευρήματα στην περιοχή Βρίσας - Βατερών Μυτιλήνης "όπου μια οικογένεια υπερμεγέθων πιθήκων, οστά που ανήκουν σε μια τεράστια χελώνα ύψους 2.8 μέτρων το μέγεθος της οποίας μπορεί να συγκριθεί με ένα σημερινό αυτοκίνητο". Τα σημαντικά απολιθωμένα αυτά ευρήματα στεγάζονται στο παλιό σχολείο στη Βρίσα Λέσβου όπου οι κάτοικοι το επισκεύασαν και το παραχώρησαν με σκοπό να χτιστεί ένα πολιτιστικό κέντρο με παλαιοντολογικά και γεωλογικά ευρήματα.

Τη μεγάλη επιστημονική του εμπειρία τη συμπεριέλαβε στο βιβλίο του "ΑΝΑΖΗΤΩΝΤΑΣ ΤΟΥΣ ΠΡΟΓΟΝΟΥΣ ΜΑΣ" που έτυχε μεγάλης υποδοχής από τον πνευματικό κόσμο.

Κύριε Καθηγητά περιμένουμε και μες για το δικό μας έδαφος παρόμοιες έρευνες για να γνωρίζουμε "τη γη όπου πατούμε".

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ

Αγαπητέ μου Θανάση, καλή σου μέρα.

Σου στέλνω σήμερα, όπως σου είχα πει, κάποια δείγματα γραφής. Πράξε κατά την κρίση σου. Αν κάτι από αυτά είναι δημοσιεύσιμο, έστω υπόψη ότι έχω και την δυνατότητα αλλά και τη διάθεση να συνεχίσω. Και θα προσπαθήσω να ξαναζωντανέψω λησμονημένες μνήμες πέντε και έξι δεκαετιών, από περιστατικά που έγιναν στο χωριό μας, ή που ήταν σχετικά μ' αυτό. Το μικρό Λιουγκόπουλο, ο "τροποφράχτης" της εποχής του '40, θ' αναβιώσει, και, πιθανόν κομμάτι - κομμάτι, να ξαναγράψει το βιβλίο που του άρπαξε η φωτιά, προτού το τυπώσει.

Δώσε σε παρακαλώ τους χαιρετισμούς μου στην κ. Γρηγοροπούλου, αλλά και στους άλλους καλούς συνεργάτες σου στο Σύνδεσμο.

Με εκτίμηση

Νίκος Ι. Δανιήλ

Πευκιάς Χαλκουτσίου, 2/11/1999

Χαιρόμαστε Νίκο που παρά την καταστροφική πυρκαϊά που χτύπησε το νοικοκυριό σου βρήκες το κουράγιο και επικοινωνείς μαζί μας.

Στο κείμενο που μας έστειλες διαφαίνονται λογοτεχνικές αρετές και πιστεύουμε ότι σύντομα θα μας δοθεί η δυνατότητα να το δημοσιεύσουμε διότι η ανάπλαση των δικών σου παιδικών αναμνήσεων είναι και δικές μας αναμνήσεις.

Ευχαριστήριο

Τώρα που αμβλύνονται σιγά - σιγά οι οδυνηρές αναμνήσεις των πυρκαγιών της 4ης Ιουλίου 1998 -των οποίων υπήρξε θύμα και το δικό μου σπίτι στον Ωρωπό- και αναδημιουργία βρίσκεται σε εξέλιξη, επιθυμώ μέσα από τις φιλόξενες σελίδες της "Κουκουβίστας" να εκφράσω δημόσια τις θερμές μου ευχαριστίες, τόσο στον αγαπητό πρόεδρο του συνδέσμου Καλοσκοπιτών κ. Αθανάσιο Μαλεβίτση, όσο και στον πνευματικό μου αδελφό, τόν κ. Μάκη Ματθαίου, για το ενδιαφέρον που επέδειξαν, αλλά και για την συμπαράσταση και την ηθική στήριξη που ο καθένας, από τη θέση που κατέχει, που προσέφερε, με τρόπο άμεσο και συγκινητικό.

Και πάλι τους ευχαριστώ θερμά από τα βάθη της καρδιάς μου.

Νίκος Ι. Δανιήλ

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί χωριανοί,

Στο προηγούμενο φύλλο της η ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑ δημοσίευσε γραπτό του χωριανού μας Γ.Ν. Κοθύρη που βασιζόταν σε κείμενο του μπάρμπα Παναγιώτη Παπανικολάου (Κατσούλη) σχετικά με την κατασκευή της παλιάς προπολεμικής εκκλησίας του Αι Γιώργη. Εκεί ο μπάρμπα Παναγιώτης γράφει πως η εκκλησία του Αι Γιώργη χτίστηκε το 1860, σαν πραγματικό στοιχείο ανέφερε κάποια πέτρα αγκονάρι που είχε πελεκηθεί από τους τότε κτίστες και πως το αγκονάρι βρίσκεται σε κάποιο Κουκουβιστιανό σπίτι. Πράγματι η πέτρα ήταν κτισμένη στο σπίτι μας που τελείωσε όπως γράφεται την 17.8.1946 μετά το κάψιμο από τους Γερμανούς.

Πέρσι το 1998 στο σπίτι του χωριανού μας και φίλου μου Παναγ. Γ. Τούμπα συζητούσαμε τέτοιου είδους θέματα όταν του εξήγησα το θέμα της πέτρας, μου είπε απερίφραστα να τη βγάλης και να τη δώσεις, ήταν και η δική μου γνώμη.

Φέτος το 1999 και μετά το δημοσίευμα της ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑΣ το θέμα έγινε πιο έντονο, μάλιστα εγώ αν ήμουν στη θέση του Γ.Ν. Κοθύρη θα έγραφα σε ποιο σπίτι ήταν η πέτρα. Παρακάλεσα τον ανηψιό μου Γ.Ζ. Ραπτόπουλο που διαθέτει έναν άριστο τεχνίτη πολεωνικής καταγωγής να το βγάξει και να το παραδώσουμε στο Αρχαιολογικό Μουσείο του χωριού μας σαν ιστορικό στοιχείο.

Ασφαώς μόνο του το αγκονάρι δεν έφυγε από την εκκλησία. Ή κάποιος από την πηλαιοτή ή από κάποιο ποδηλατοδρόμο των ανταρτών να πάει σαν αγκονάρι του σπιτιού μας, το πήραν κάποια χέρια και το πήγαν εκεί που βρέθηκε. Μπορούσε να είχε καθεί στην χρονιά '40 - '50 στην δίνη της αντίστασης και του εμφυλίου που το βάρος έγινε στο τρίγωνο του κέντρου Σχολείο, Πηλαία, Εκκλησία. Τέλος καλό όλα καλά, που λέει και ο λαός μας.

Με κάθε τιμή

Ν. Π. ΡΑΠΤΗΣ

Ευχαριστούμε τον αγαπητό μας Νίκο. Το ιστορικό αγκονάρι βρίσκεται σε ασφαλές μέρος και μόλις ολοκληρωθεί το μουσείο θα τοποθετηθεί εκεί που πρέπει.

ΛΑΪΚΑ - ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

(ΜΕΡΟΣ Β΄)

Προσωνύμια - Παρατσούκλια
(ή το επιτόπιο ιδιόλεκτο μοναδικής ακρίβειας)
παραγκώμια ή παραγκώμιασμα
(β' συνέχεια)

του Φοίβου Ταξιόρχη - Κόλλια

Κακκαλής: Λιάκος το επώνυμο. Το φτωχικό του σπίτι ήταν στα Κ'(ου)τσαλέικα, κοντά στη βρύση της Μπάρμπεσης. Το παρατσούκλι του χρησιμοποιούνταν συχνά για μειωτική παρομοίωση, συχνό φαινόμενο όχι μόνο στο δικό μας χωριό - γνωστός σαν διακονιάρης (ζητιάνος), από τη φτώχεια του, σε συνδυασμό με άλλες κακοτυχίες του, προφανώς.

Καλόγηρος ή καλόερος: Παναγ. Χαρ. Κόλιας. Ελαβε το προσωνύμι αυτό, όταν σε νεαρή ηλικία πήρε των "οματιών" του, και έφτασε ως τα Μετέωρα για να καλογερέψει. Γρήγορα απογοητεύτηκε από τα ήθη της μοναστικής ζωής, τα παράτησε κι έφυγε. Επέστρεψε στο χωριό κουβαλώντας στον ώμο του το καζάνι που κέρδισε δουλεύοντας στα διάφορα χωριά που περνούσε. Ένα χαλκοματένιο μεγάλο καζάνι -(σώζεται ακόμα σε κάποιο σπίτι συγχωριανού μας, παρακαλώ όποιον το έχει να μου το δώσει, έτσι για κειμήλιο από τον πατέρα μου). Ο σιωπηλός και μοναχικός αυτός άνθρωπος είχε μια σπάνια φιλομάθεια από μικρός, κατόρθωσε να διαβάσει στα ξωκκλήσια μας, όπου φύλαγε τα βόδια, εκκλησιαστικά κείμενα έχοντας μάθει μόνο να συλλαβίζει στο σχολείο. Έτσι έφτασε να διαβάζει τους αρχαίους Έλληνες, όπως διαβάζουμε σήμερα ένα διήγημα, μια εφημερίδα. Είχε δέκα παιδιά με τη μητέρα μου και επέζησαν από τις επιδημίες (ασιατική γρίπη, πείνα από τον αποκλεισμό των αγγλογάλλων, 1917 - 1918, οστρακιά κ.λπ., τα έξι, που έβαλε σκοπό της ζωής του να τα σπουδάσει, να τα κάνει "καλούς ανθρώπους", όπως έλεγε. Ήπιε μαζί με τη μητέρα μας και όλους μας το πιο φαρμακερό ποτήρι, όταν στα μέσα Φεβρουαρίου 1944, στην πιο μαύρη περίοδο της σκλαβιάς μας στους ξένους κατακτητές σκότωσαν με φρικτά βασανιστήρια οι συνεργάτες των Γερμανών τον Στέφανο, 19 χρόνων, φοιτητή της Νομικής.

Το παρατσούκλι τον ακολούθησε σ' όλη του

τη ζωή καθώς και τα παιδιά του, αλλά και τη μητέρα μας Μαρία το γένος Πιπέρα, που την αποκαλούσαν με το εξόχως οξύμωρο: Καλουέρ(ι)σσα!! (Καλουέρ'(ι)σσα).

Καλοθανάσης: Αθανάσιος Δ. Κόλιας. Ελαβε το παραγκώμι αυτό, γιατί μετέβαλε τον προηγούμενο κακότροπο και σκληρό χαρακτήρα του (Κακοθανάσης) με μεγάλη προσπάθεια, σε καλόν. Εκτός από γεωργός, όπως όλοι στο χωριό, είχε και άλλη πολύ χρήσιμη ασχολία. Στα επαγγελματικά - σαν αγωγιάτης - ταξίδια του με το μουλάρι του σε Λαμία ή Αμφισσα (Σάλωνα) έφερνε εκτός από τ' άλλα καλούδια, και ψάρια στο χωριό. Έτσι, και μόνον από τον Καλοθανάση μάθαμε να τρώμε ψάρια, τη σκανδαλιστική μυρουδιά που αναδίνουν όταν τηγανίζονται, τη γεύση τους, τη νοστιμιά τους. Το σπίτι του στην κάτω άκρη του χωριού στο δρόμο προς τα αμπέλια και τον έξω κόσμο, το φύλαγε η πολυμελής οικογένειά του και η γυναίκα του η θεία Παναγιού η Καλοθανάσaina, ή μαμμή του χωριού. Τα χέρια της τα ευλογημένα, μας έχουν φέρει όλους τους παλιότερους στο φως του κόσμου. Εζησε περισσότερο από 100 χρόνια. Θεός σωχρέστους και τους δυο.

Καλτσάς: Το επώνυμο Χαμηλός Ευθ. Ήταν καλός και προκομένος νοικοκύρης - είχε παλινοστήσει από την Αμερική, νομίζω. Το σπίτι του στη ρούγα δεξιά προς Παναγία, είχε άνεση, με λιακό, σταύλο χωριστό, μεγάλη αυλή. Ήταν νονός μου και πήγαινα στις γιορτές για χρόνια πολλά. Μούδινε πάντα ένα νόμισμα, εκτός από γλυκά, με πολύ συμπάθεια και ειλικρινή αγάπη.

Στο χωριό μας όμως υπήρχε κι άλλος που το πραγματικό του επώνυμο Καλτσάς Κ. και το όνομά του συνδέθηκε με ένα από τα δραματικότερα περιστατικά τυφλής βίας και αυθαίρετης αυτοδικίας στο χωριό μας, στον σκληρό πρώτο χειμώνα της ξένης τριπλής κατοχής στην πατρίδα μας. Πριν βγει το αντάρτικο στα μέσα

του 1942 κι ως τότε μερικοί χωριανοί μας, άρχισαν να κλέβουν τους άλλους, για να μπορέσουν να ζήσουν: κότες, σιτάρι, καλαμπόκι, πατάτες, φασόλια κι ότι άλλο έπεφτε στα χέρια τους. Ο χειμώνας 1941 - 42 ήταν ζοφερός και για το χωριό μας που είχε πλημμυρίσει από "μαυραγορίτες" που έφεραν από την Αθήνα, οι δυστυχημένοι, ότι είχαν και δεν είχαν: χρυσαφικά, εικονίσματα, ρούχα, κι ότι μπορεί να φανταστεί κανένας για να το "ανταλλάξουν" με λίγα φασόλια, πατάτες, καλαμπόκι κι ότι άλλο τρωγότανε.

Ο τρόμος όμως από τις κλοπές των συγχωριανών είχε φτάσει στο κατακόρυφο και δεν μπορούσε να τον ξεχωρίσεις από τον φόβο που περιέζωνε το χωριό από τους ληστές των βουνών που είχε πάρει επίσης τρομαχτικές διαστάσεις. Όλοι κοιμόντουσαν με το τσεκούρι πίσω από την πόρτα ή και δίπλα στο στρώμα. Όπλα δεν υπήρχαν γιατί τα είχαν μαζέψει οι Ιταλοί. Μέσα λοιπόν σ' αυτήν την αγριεμένη ατμόσφαιρα του φόβου, της καχυποψίας, της οργής και της εκδίκησης γι αυτούς που τους κλέβανε, "χάθηκαν" τα βόδια, που φύλαγε σαν βουκόλος στα βουνά ο Κ. Καλτσάς. Του αποδόθηκε ότι τα ζωντανά τα "έδωσε" με αντάλλαγμα στους "βασιλείς των Ορέων" στους τρομερούς Καραλιβανέους. Κανένας δεν πείστηκε στα όσα τους έλεγε ότι ήταν εντελώς αβώος και ότι του τα είχαν αρπάξει τα βόδια, οι ληστές. Έτσι τον "συνέλαβαν" οι χωριανοί και άρχισαν ομαδικά τον ξυλοδαρμό για να "ομολογήσει", πράγμα που έκανε σε λίγο. Τότε χτύπησαν τη μεγάλη καμπάνα για να συγκεντρωθούν όλοι στο χοροστάσι να δούν τον φοβερό κλέφτη!. Πάνω στην ανακατωσούρα αυτή ωστόσο, τους γλίτωσε απ' τα χέρια, σβέλτος όπως ήταν και όρμησε προς του Κρεββατά τ' αλώνια για να σωθεί. Από πίσω έτρεξε ένα οργισμένο πλήθος χωριανών, ουρλιάζοντας. Θυμάμαι με φρίκη έναν τρομοκρατημένον άνθρωπο, να προσπαθεί να ξεφύγει από κείνο το αχαλίνωτο πλήθος, πηδώντας φρά-

χτες κατρακυλώντας σάρες, όχτους και κατηφορίες, κάτω απ' του Κρεββατά προς τα Καλοθανασεία, όπου τελικά τον συλλάβανε, και η λυσσαμένη οργή ξέσπασε επάνω του, από όλους όσους τον κυνηγούσανε. Παρακολούθησα για λίγο αυτό το άγριο περιστατικό από το χαγιάτι του σπιτιού μας, και δεν άντεξα άλλο, μπήκα μέσα και δεν θυμάμαι πως "έκλεισε" αυτή η φρικιαστική ιστορία. Δυστυχώς τέτοιες περιπτώσεις υπήρξαν κι άλλες στο χωριό μας –ίσως επανέλθω στις περιπτώσεις αυτές όταν έρθει η σειρά άλλων συγχωριανών μας, αν και δεν το επιθυμώ–.

Από την αγριότητα αυτή βγήκαν τα χωριά μας, μετά από λίγους μήνες όταν έκαναν την εμφάνισή τους οι πρώτες αντάρτικες ομάδες του ΕΛΑΣ, όπως περιέγραψε στο προηγούμενο τεύχος ο Φιλ. Τριανταφύλλου. Ο ίδιος ο Κ. Καλτσάς, έχει "αθωωθεί" στην συνείδηση των χωριανών, ότι πράγματι ήταν αθώος και ότι τα βόδια τα άρπαξαν οι ληστές, όπως αποδείχτηκε αργότερα σε δίκη του ντόπιου "λαϊκού δικαστηρίου" που συνεδρίασε με προσφυγή του ίδιου –νομίζω–.

(Πληροφορίες: Παν. Ε. Βλάχος και Αλέκος Πλατανιάς).

Καλύβας: Νομίζω πως αυτό ήταν τον επώνυμό του. Αδύνατο να τον ξεχάσεις γιατί ήταν ένας από τους δυο βαλμάδες του χωριού με πολλά και καλοδιατηρημένα άλογα για το αλώνισμα των σταριών. Χαιρόμαστε τα παιδιά να τα "σαλαγάμε" με τη βίτσα γύρω γύρω στο αλώνι, έτσι όπως ήταν ωραία και περήφανα. Είχε πρώτο γιο το Γιάννη, έναν ωραίο, ξανθό, ψηλό νέο, ένας από τους τρεις ξεχωριστούς ξανθούς νέους του χωριού. Γιάννης Κωστάκος (Τούμπας) ο ένας και Θανάσης Καρφής (Μώρης) ο άλλος. Σαν αρχαίοι Αχαιοί οι τρεις τους. Αρρώστησε από φυματίωση στα 1939 νομίζω (χτικιό, φθίση) κι έλιωνε κλεισμένος στο δωμάτιό του. Περνούσαμε πάνω από το σπίτι και γυρίζαμε το πρόσωπό μας αλλού για να μην "κολλήσουμε"! Στα 1944 η ίδια αρρώστια χτύπησε και τον γράφοντα αυτά, ύστερα από 55 χρόνια από την εκδήλωση της αρρώστιας εκείνης, που απείλησε επίσης τη ζωή μου όταν ήμουν μόλις 18 χρόνων. Όσοι αρρώσταιναν από φυματίωση, είχαν σκληρή μεταχείριση: Τους ξεχώριζαν αμέσως: κουτάλι, πηρούνι, κούπα, πιάτο, προσόψι και δωμάτιο ή και έξω από το σπίτι, στον αχυρώνα ή αλλού. Ο Δημήτρης, γιός του δασκάλου Ιωάν. Λαίου –μόλις 20 χρόνων, ωραίο παλληκάρι– του φτιάξαν καλυβάκι από λατούδια στη Μπολικά τ' Λάκκα –εκεί έμενε, πηγαίνοντάς του κάθε μέρα, φαγητό η μητέρα του, κι εκεί πέθανε, αν δεν κάνω λάθος, πιο πολύ από την αθεράπευτη πηληγή της ψυχής του, παρά από τη φυματίωση!

Καμπέτσος: Χαράλαμπος Χρηστίδης. Μετά την ανάπηρη απελευθέρωση από τους Γερμανούς, μετανάστευσε στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής όπου έκανε προκοπή με την οικογένειά του, και έκλεισε το βίο του εκεί. Ήταν προσηνής και γλυκός άνθρωπος. Είχε ανάμιξη στον απελευθερωτικό αγώνα (ΕΑΜ).

Καραμήτρος: Άλλη διακλάδωση του επώνυμου Κόλιας. Παρόλο που δεν υπάρχει άμεση συγγένεια με το καθ' αυτό Κολιέικο. Ο Νίκος Δ. Κόλιας, κείτεται νεκρός στο εικονοστάσι κοντά στην Αγ. Τριάδα. Σκοτώθηκε στις αρχές Ιανουαρίου 1944, μαζί με τον Π. Ζούγρο και τον 3ο λόχο του ΕΛΑΣ με αρχηγό τον Καλλία, όταν προσφέρθηκαν να οδηγήσουν την μαχητική ορμή εκείνης της αντάρτικης μονάδας για να αποκόψουν την υποχώρηση των Γερμανών από την Ψηλή Ράχη, κι έπεσαν σε ενέδρα των Γερμανών που θέρισε 33 μαχητές και τους οδηγούς. Σημειώνω ότι ο Καλλίας σε μένα είχε ζητήσει να τους πάω από τις Βρύζες στην Αγ. Τριάδα και ακούγοντας τυχαία ο Π. Ζούγρος είπε: Άς το παιδί Μπάμπη (Κόλλια) δεν ξέρει ο Ταξιάρχης τα μέρη!! Και δυστυχώς γι αυτούς είχε δίκιο.

Καραμπέτσος: Κώστας Κυριαζής, γνωστός σε όλους τους παλιότερους. Καλοδιάθετος, χωρατατζής, είρων, αλλά καλοσυνάτος και πρόθυμος. Είχε μαγαζί στο χωριό, με όλα τα σχετικά και μεζέδες με κρασί βέβαια.

Καρατσώλης: Δεν θυμάμαι τον ίδιο, αλλά τη θεία Καρατσώλαινα, το γιο τους Θανάση, και τις τρεις ξαδέλφες μου. Είχαν το σπίτι τους δίπλα στον μπάρμπα Γιάννη Κόλλια πάνω απ' Κολοβέικο. Επώνυμο, Μαλιβίτσας.

Καρφής: Μια διακλάδωση του επώνυμου Μώρης προς τον πέρα μαχαλά, δίπλα στη βρύση Μότσιω. Για τον Θανάση αναφέρθηκε πιο πάνω. Ο μικρότερος αδερφός του Γιώργος πήρε αργότερα το παραγκώμι Μεταξάς. Δεν ζει πια, ήταν συμμαθητής μου στο Δημοτικό. Υπήρξε ο φόβος και ο τρόμος του σχολείου. Η τύχη τόφερε σ' ένα διάλειμμα να πέσει επάνω μου, επίτηδες ίσως, παρόλο που ήξερε ότι τον τρέμαμε όλοι. Μου ρίχτηκε τότε άγρια, και βέβαια εγώ φοβήθηκα μέχρι θανάτου. Εντελώς ασυνείδητα αντέδρασα και απροσδόκητα τον έβαλα χάμω, του κόλλησα την πλάτη στο χώμα, προς περιδείη κατάπληξη όλου του σχολείου που παρακολουθούσε και έτρεμαν τα παιδιά γιατί δεν ήξεραν ποια θα ήταν τώρα η συνέχεια της αδόκτητης "ήττας" του Γιώργη. Κείνο που είναι βέβαιο εγώ βγήκα ζωντανός γιατί ο "ήττημένος" δεν συνέχισε και γενικά κάπως "γλύκανε" η κατάσταση από την "δράση" της ομάδας του Γιώργη Καρφή.

Κατσάνης Θανάσης: Επώνυμο επίσης Μώρης, έπαιζε πίπιζα και νταούλι, κληρονομιά

από τον πατέρα του. Αργότερα στον εμφύλιο εγκαταστάθηκε στη Λαμία όπου είχε γαλατά-δικο κ.λπ. Δεν ζει πια.

Κατα(ι)κόρ(η)ς: Γεώργιος Ματζιός. Μικρόσωμος, σβέλτος, αγρότης, αλλά κύρια βοσκός με λιγοστά γίδια, που πήγαινε "κοντά" ο ίδιος. Το σπίτι τους στου Κρεββατά τ' αλώνια.

Κατσούλης: Παν. Παπανικολάου, καλός και πρoός χωριανός. Είχε αυτό το παρανόμι, πού ήταν το σύνθημα όνομα που δίνανε στα αρσενικά βόδια που είχαμε τότε στο χωριό, για καματερά, πού όργωναν τα χωράφια, όχι μόνον των κυριών τους αλλά και άλλων χωριανών που καπάρωναν το ζευγάρι με μεροδούλι για τα δικά τους χωράφια. Είχε κάπως ένρινη φωνή που φαινόταν πιο πολύ στις φωνητικές του επιδόσεις σαν α' ψάλτης στον Αη Γιώργη. Έχει αφήσει κάποια ωραία γραπτά που καταχωρήθηκαν στην ίδια εφημερίδα, όπου αφηγείται με προσωπικό σεμνό ύφος πολλά από την ιστορική διαδρομή του χωριού μας στον 19ο αιώνα.

Κελεπούρης: Θύμιος Αλεξίου του Αλέξη. Υπήρξε ένα άτομο, που κατάφερε να σου αποσπάσει την προσοχή με τα πετυχημένα ή όχι αστεία του, που είχαν ωστόσο ένα στοιχείο αυτοταπεινώσης. Κι αυτός σαν τον αδελφό του Γιώργο Ζαβολίκα ήταν "σημαδεμένος" από τα βρεφικά τους χρόνια. Ο ίδιος κατάφερε να αυτονομηθεί οικονομικά στη ζωή του, παντρεύτηκε, η γυναίκα του έκανε παιδιά, αλλά αρρώστησε από λέπρα και κλείστηκε στην Σπιναλόγκα απ' όπου βγήκε αργότερα και επέστρεψε στο χωριό υγιής.

Ο ίδιος υπήρξε ιδιοκτήτης αλόγων και ήταν ο δεύτερος βαλμάς στο χωριό. Θυμάμαι ότι στα μέσα Σεπτεμβρίου 1943 νομίζω, έπεσε πολύ, πρώιμο χιόνι στα βουνά όπου είχαν απολύσει και ο Καλύβας κι αυτός τ' άλογά τους για βοσκή και επέδραμε μεγάλη αγέλη πεινασμένων λύκων και τους καταξέσκισαν τις σάρκες στα καπούλια καθώς έκαναν κύκλο άμυνας για να προφυλάξουν τα μικρά τους. Ήταν ένα από τα σπαρακτικότερα θεάματα που αντικρύσαμε, όταν τα κατεβάσανε και τα φέρανε στο χοροστάσι όπου μαζευτήκαμε όλα τα παιδιά, και οι μεγάλοι για να τα δούμε. Σφίχτηκε η ψυχή μας βλέποντας καθημαγμένη την ωραία τους περηφάνεια.

Κηρύκος: Αχλαδής Κηρύκος. Και για τούτον τον "διάσημο" συγχωριανό μας θα χρειασθεί πιο εκτεταμένη αναφορά – αν και υπάρχει ειδικό σημείωμα σε παλιότερο φύλλο της εφημερίδας (αρ. 85). Είναι ο αυτοδίδακτος τεχνίτης που φιλοτέχνησε το περίφημο (δεν υπάρχει πια!!) τέμπλο του Αη Γιώργη. Ανήσυχος κι ερευνητικό πνεύμα, κατασκεύασε στις αρχές του 20ού αιώνα το παράδοχο αυτοκινούμενο με ατμό

άλογο, που περπάτησε διατρέχοντας όλο το δρόμο δίπλα στο κεφαλαύλακο ως την Κακοτράχη, ή κατ' άλλους στον Αη Γιώργη, όπου αυτοαναφλέγη και κατεστράφη. Βαθιά πληγωμένος από την "αποτυχία!!" το αυτή ταπεινωμένος από την εξοντωτική εμπαιχτική διάθεση των συχωριανών, εγκατέλειψε το χωριό, πήγε στη Λαμία όπου δούλεψε, παντρεύτηκε, έκανε έναν γιό -άγνωστη η τύχη κι αυτού- σε μια φιλονικία, σκότωσε τη γυναίκα του και φυγόδικος έφτασε στα βάθη της Μ. Ασίας κι αποκεί στην Αφρική απ' όπου χάθηκαν τα ίχνη του. Αυτό εικάζεται από τη γνωστή αποτρεπτική παροιμιώδη ρήση "Τ' Κηρύκ' τ' προκουπή ν' αχς πιδήμ', απ' βρήκι μαλ' λιαρούς ανθρώπ'ς!!". Ρήση που συχνά βίτσιζε τη νεανική ψυχή μας από το φόβο μη και μοιάσουμε σ' αυτόν τον κολασμένο!!

Κνούπ'ς (Κουνούπης!) : Πραγματικό επώνυμο Ράπτης. Έλαβε το παρανόμι γιατί ήταν μικρόσωμος, σαν κουνούπι. Είχε το σπίτι του, δίπλα στο χοροστάσι και το σχολείο. Είχε δύο αγόρια (δεν θυμάμαι δυστυχώς για κορίτσια). Τον Γιάννη (αναφέρουμε πιο κάτω στο Κουντουβράκ(η)ς και τον Νίκο που απ' ότι θυμάμαι έχει επίδοση στο γράψιμο.

Κολοβός: Δεν θυμάμαι τον πατέρα, αλλά τους δυο γιους: το Λάμπρο και Γιώργο Κωστούρο, όπως είναι το επώνυμό τους. Άγνωστο πως τους αποδόθηκε αυτό το παρανόμι που σημαίνει: χωρίς ουρά, για την ακρίβεια: με κομμένη την ουρά. Ο Λάμπρος αν και υπηρετούσε στη Χωροφυλακή, πήρε μέρος στην Αντίσταση, σαν αντάρτης του ΕΛΑΣ και έλαβε μέρος σε πολλές μάχες για την απελευθέρωση της χώρα μας.

Κουκράν(η)ς: Από το Δανιηλίσκο επίσης σοί. Δεν τον θυμάμαι προσωπικά. Όμως το παρατσούκλι ζούσε βαθιά στη μνήμη μου και το ανέσυρε σχετική συζήτηση με τον Κώστα Τούμπα.

Κόττας: Γιώργος Δανιήλ. Το παρατσούκλι του αποδόθηκε προφανώς από το χρώμα των κοκκινωπών μαλλιών και φρυδιών, όλος γενικά είχε μια παράξενη κοκκινίλα. Είχε υπηρετήσει στο πρώτο αντάρτικο, στον ανεξάρτητο λόγο όλμων του 36ου Συντάγματος του ΕΛΑΣ με καπετάνιο τον Άγη (Δημ. Π. Κόλιας).

Κουντουβράκ(η)ς: Γιάννης Ράπτης. Το ψευδώνυμο που του είχε αποδοθεί ή το είχε διαλέξει ο ίδιος στην περίοδο του εμφυλίου πολέμου, όπου υπήρξε ηγετικό στέλεχος αντάρτικης ομάδας με διακεκριμένη πολεμική δραστηριότητα στην περιοχή μας, τον ακολούθησε και στον ειρηνικό του βίο σας προσωνύμι.

Κου(ι)ούφας: Γιώργος Ν. Πριόβολος. Διαδέχτηκε με επιτυχία στο περίφημο και καλύτερα

οργανωμένο μαγαζί, τον πατέρα του και τον αδελφό του Λουκά -που εκτελέστηκε από τους Ιταλούς στα Καστέλια στην είσοδο της Στενής προς χωριό, για την ανατίναξη του Γοργοπόταμου. Ο ίδιος ο Γιώργος, ήταν γενικά πολύ ευχάριστος με μικρή δόση ειρωνίας στα γαλανά του μάτια, παιχνιδιάρης για ν' αποσπάσει και τη δεκάρα, -ο γνωστός "τσάκα - τσούκα" για ν' ακούσουμε ειδήσεις από το ραδιόφωνο- τολμηρός νεωτερισμός για το χωριό, έπρεπε οι θαμώνες να καταβάλλουμε ένα πενήνταράκι εκείνη την εποχή, που το εισέπραττε φωνάζοντας "τσάκα - τσούκα" και προσφέροντας λίγα στραγάλια σ' ένα φλυτζανάκι του καφέ, πάντα με ένα μικρό χαμόγελο.

Κουρέλης: Το επώνυμο του Μεμένιος. Δεν έχω άλλα στοιχεία για τον ίδιο και μάλλον δεν το θυμάμαι προσωπικά.

Κούρνιος: Λευκαδίτης το επώνυμο. Το παρατσούκλι το έφερε από το στρατό, όπου υπηρέτησε σαν μάγειρος. Λέγεται ότι σε μια επιθεώρηση ανώτερου αξιωματικού στο συσσίτιο, για να βράσουν γρήγορα οι φακές στο καζάνι, έριξε πολύ σόδα μέσα και οι φακές εκτινάχθηκαν και "κούρνιασαν" στο υπόστεγο! (πληροφ. Θανάση Μαλεβίτη).

Κουταλέινα: Η τραγική μητέρα που συνόδεψε τη λεπρή κόρη της στην απομόνωση που την καταδίκασε η άγνοια και ο τρόμος των συχωριανών μας στο λόγγο πάνω από τον Αη Τρύφωνα, κι ύστερα στο βάραθρο του Ζάστανου όπου πέθανε και η ίδια. Η συνταρακτική αυτή ιστορία σε γραπτή αφήγηση του Ιωάννη Τριανταφύλλου και ανακοίνωση του αλησμόνητου διανοητή Χρ. Χ. Μαλεβίτη έχει καταχωρηθεί στο περιοδικό "Νέα Εστία" Μάιος 1987.

Κουτσιούλας: Ένα παρατσούκλι σε μια διακλάδωση του μάλλον πολυπληθούς Αυγερινέικου. Δεν έχω άλλα στοιχεία παρά μόνο ότι ο Γ. Αυγερινός, τελευταίος πρόεδρος της τελευταίας κοινότητας, πριν γίνουν δημοτικό διαμέρισμα του Δήμου Γραβιάς, είχε το ίδιο αυτό παρανόμι.

Κ'(ου)σαλές: Τα Κ'σαλέικα αποτελούν μια μικρή οικογένειακή γειτονιά από 2-3 σπίτια, κοντά στη Μπάρμπεση, κάτω από του Βασ'λόγιανν' με το επώνυμο Κυριαζής. Ο Μήτσος Κυριαζής είχε κάνει στο πρώτο αντάρτικο και μετανάστευσε αργότερα στον Καναδά.

Κ'ουτ'(ου)μάνος: Από το πολύκλαδο επώνυμο Μώρης -απ' όπου προέρχονταν και ο φημισμένος οπλαρχηγός τα 1821, Παπαντριάς - Μώρης. Οι Κουτ'μάνοι είχαν τὰ σπίτια τους στην οικογενειακή γειτονιά Κουτ'μάνεϊκα, στην κάτω άκρη του χωριού, πλάι στο ρέμα της Μπάρμπεσης. Γόνος τους ο ιερέας Θεμιστοκλής Δ.

Μώρης, και ο επιτυχημένος επιχειρηματίας και τεχνικός Νίκος Δ. Μώρης (από τους, σχεδόν μονίμους κατοίκους του χωριού), πρόθυμοι συμπαραστάτες με τη σύζυγό του Γιώτας σε πολλούς συχωριανούς που παραμένουν στο χωριό. Ο πατέρας του Δημήτριος, γνωστός και σαν Γαλαρίας. Το δεύτερο παρανόμι του έμεινε, πιθανώς, από τη θητεία του στις γαλαρίες του Λαυρίου, ή από τη διάνοιξη της μεγάλης γαλαρίας του τρένου στο Πουρναράκι (Καλλιδρόμου) όπου εργάστηκαν πολλοί συχωριανοί - ή και του "κόλλησε" έτσι αδικαιολόγητα!!

Κ(ου)τσουγιώργ(η)ς: Το σπίτι του στη ρούγα προς Παναγία, το τελευταίο αριστερά. Είχαν ένα ζευγάρι βόδια καματερά (αρσενικά - ευνουχισμένα -όπως όλα στο χωριό- ενώ δεν υπήρχαν -κακώς- γελάδες). Ενα χάραμα βουρκωμένο με πολύ αντάρα, το χειμώνα 1943 - 44, άρχισαν τα βόδια να μουγκανίζουν μ' ένα ανατριχιαστικό ήχο. Την ίδια ώρα, νύχτα ακόμη, οι Γερμανοί είχαν περικυκλώσει το χωριό. Τα ζωντανά είχαν "μυριστεί" στον αέρα τον θάνατο κίνδυνο, ενώ οι άνθρωποι μόλις άρχισαν τα μυδραλλιοβόλα πετάχτηκαν από τα στρώματα έντρομοι. Παιδιά του Λευκαδίτη, όπως είναι το επώνυμό του, ο Γιώργος, ο κατόπιν "Μερακλής", το γνωστό κλαρίνο του χωριού που έχει συνοδεύσει τις χαρές και τους χορούς όλων των χωριανών, και ο Φάνης, γνωστός πολυγραφότατος στην εφημερίδα του συλλόγου, αλλά και με άλλα δημοσιεύματα.

Κρίκας: Γιάννης Χαμηλός. Το σπίτι του κοντά στου Καλύβα, σε μια "συστάδα" φτωχικών σπιτιών, ο ίδιος είχε πολλά κορίτσια, που τότε αποτελούσαν ένα ακόμη στοιχείο φτώχειας (γι' αυτό έγραψε τη "Φόνισσα" ο Αλ. Παπαδιαμάντης, με κεντρική ηρωίδα τη Φραγκογιαννού, που από συμπόνοια, για να μη γνωρίσουν τα βάσανα που περίμεναν τα κορίτσια που γεννιότουσαν, τάνιγε στην κούνια τους, μωρά ακόμη).

Κουτσέλ(η)ς: Επώνυμο Τσαπάρας. Αιωρείται αυτό το παρατσούκλι -σαν κάτι πολύ απειλητικό. Ήταν αδελφός της μητέρας του Λεωνίδα Κουφού που προμελετημένα σκότωσε τη γυναίκα του για ερωτικούς λόγους, η οποία ήταν μεγαλύτερή του κατά 12 χρόνια (είχε δημιουργήσει στο μεταξύ ο ίδιος παράνομο δεσμό), φυγοδίκησε και χάθηκαν τα ίχνη του. Μετανάστευσε στην Αμερική 1915 - 20. Όλα είναι νεφελώδη και φορτισμένα με μια απειλητική μυθικότητα.

Κουφός Αυτό, αν και μοιάζει, δεν είναι παρατσούκλι απ' όπου μπορεί και να προέρχεται σαν κανονικό επώνυμο πλέον. Παραδόξως οι Κουφαίοι προσδιορίζονταν πιο πολύ από τα ασυνήθιστα ονόματα γυναικών των δυο, κυρίως,

κλάδων Κουφού, τ'(η)ς Βάιας και τ'(η)ς Πηνιώ. Αυτή είναι η εντύπωσή μου. Τέκνα της Βάγιας και του Λεωνίδα Κουφού είναι η Παρασκευούλα (γνωστή, αγαπητή και φιλομειδής), ο Γιώργος, ο Θανάσης, (αφαίρεσε τη ζωή του μόνος, στο άνθος της ηλικίας του, αφήνοντας μια κόρη τη Βάγια που εξελίσσεται σε αστέρι του Λυρικού Θεάτρου) και βέβαια τον Γιάννη που έχει πάει πολύ ψηλά τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες, συμπαραστάτης σε πολλές ανάγκες στα κοινά του χωριού μας, αφημένος πάντα στο πέλαγος της πνευματικής αγωνίας.

Κυριάκης Πάνος: Είναι το πραγματικό του επώνυμο, είχε ωστόσο το όχι πολύ διαδεδομένο παρατσούκλι: Κοβιτσή. Κύρια βοσκός και λιγότερο αγρότης. Αυτό του "έδωσε" έναν σκληρό θάνατο, όταν στις αρχές του εμφυλίου 1946 - 1947 σαν βοσκός και αρχηγός του τοπικού Τ.Ε.Α. ένεπλάκη σε διένεξη για τα λιβάδια των βουνών μας με τους Σεγδιτσιώτες που τα καταπάτησαν βοσκώντας τα. Τότε ο Κυριάκης κι άλλοι χωριανοί κατεβάσαν τα σεγδιτσιώτικα κοπάδια στο χωριό, μέσα στο κατακαλόκαιρο κι από κεί στη Γραβιά, από όπου τα παρέλαβαν τελικά οι Σεγδιτσιώτες, αφού είχαν "ξαφρίσει" δυο τρεις προβατίνες που "λείπανε". Γιαυτόν τον λόγο και πιθανώς κι άλλες αφορμές, σε κάποια στιγμή τον χτύπησαν στο κεφάλι με ένα ρόπαλο, αφαιρώντας του τη ζωή παράκαιρα και απάνθρωπα. Ο γιός του Θανάσης περιγράφει στην "Κουκουβίστα" (τ. 15, σελ. 202) με την ωραία του αφηγηματικότητα, τα γεγονότα που οδήγησαν τον πατέρα του στον θάνατο.

Άγριο θάνατο πάνω στα βουνά μας περίμενε επίσης τον τότε πρόεδρο του χωριού Κων. Αυγερινό, που τον σκότωσαν στην διάρκεια του Εμφυλίου οι αντάρτες, γιατί σαν πρόεδρος έκανε αυτό που του επέβαλε το καθήκον του και πιθανώς η ιδεολογική του τοποθέτηση: συνεργαζόταν και έδινε πληροφορίες στο στρατό. Στένός, εξ αγχιστείας συγγενής του, αποδοκιμάζοντας τον αποτρόπαιο με σφαγή θάνατο του Αυγερινού, επεσήμανε ότι, είχαν παρεισφύσει στο β' αντάρτικο στοιχεία από ξένες μυστικές υπηρεσίες, που επεδίωκαν με τις φρικαλεότητες αυτές να δυσφημίσουν τον αγώνα που διεξήγαγαν.

Κωστάκος: Το προσωνύμι αποτελεί υποκοριστική τροποποίηση του κυρίου ονόματός του: Κ. Τούμπας. Συνηθιζόταν πολύ στο χωριό: Γιωργάκος, Μητράκος, Ταξιαρχάκης κ.λπ. Εξέχων ποιμένας του χωριού, περήφανος, κομμάτι απότομος και λιγάκι υπερόπτης, αν θυμάμαι καλά. Το σπίτι τους –καλό νοικοκυριό– λίγο πιο πάνω από του Παπλάκη τη βρύση. Είχε τρεις γιούς –κακώς, γενικά– δεν γράφω για τις θυγατέρες γιατί δεν τις θυμάμαι –αν ναι, τότε αναφέρομαι και στις κόρες– τον Θανάση, Ξανθός και

ψηλός, τον Γιώργο, αντάρτης στον Εμφύλιο και ύστερα πολιτικός πρόσφυγας στην Πολωνία, και τον Γιάννη που ήταν κυρίως "κοντά" στο κοπάδι, ψηλός Ξανθός και ωραίος σαν αρχαίος Αχαιός.

Λαθρίας ή Τσ'(ι)ακμακ'(η)ς: Το επώνυμό του Πριόβολος. Το πρώτο από τα δύο παρατσούκλια, θα μπορούσε να πει κανείς ότι του έμεινε από τη "θητεία" του στα μεταλλεία του Λαυρίου, όπου από τις αρχές του 20ού αιώνα, είχαν εργαστεί στις υπόγειες στοές του οι περισσότεροι άρρενες Κουκουβιστιανοί, (επικαιρη πάντα στο θέμα αυτό η δημοσιευμένη στην "Κουκουβίστα" σε συνέχειες, συναρπαστική αφήγηση του Ιωάν. Τριανταφύλλου-Πράντζα). Αλλά δεν είναι έτσι. Το προσωνύμι του έμεινε από το όνομα της γυναίκας του Λαθρίας. Το Τσ'(ι)ακμακ'(η)ς του αποδόθηκε γιατί είχε –ίσως– γοργά αντανάκλαστικά. Έχει γιο τον Μάκη, γλυκκώρητος, αγαπητός, όμορφος, ήταν συμμαθητής με τον αδελφό μου Στέφανο στο Δημοτικό, έχει εξελιχθεί σε Πτέρωχο της Πολεμ. Αεροπορίας. Ο Τσ'(ι)ακμακ'(η)ς ήταν ένας από τους τρεις συχωριανούς μας που εκτελέστηκαν από τους αντάρτες στον εμφύλιο, στο νεκροταφείο, για συνεργασία με τον Κυβερνητικό Στρατό, προφανώς και γιατί ήταν πατέρας αξιωματικού της Πολεμικής Αεροπορίας.

Λάιος: Το επώνυμό του Δημόπουλος, το σπίτι του στην πέρα από τη βρύση παπλάκ'(η), γειτονιά. Δεν θυμάμαι περισσότερα, εκτός (αν συγκρατώ σωστά) και ο Πλατανιάς, πατέρας του Αλέκου, του Γιώργου και των κοριτσιών, από κει προέρχεται.

Σημ.: Υπήρξε βέβαια και ο διακεκριμένος δάσκαλος του χωριού μας, αλλά με το πραγματικό του επώνυμο Ιωάννης Λάιος, από το Σερνικάκι, παντρεμένος στο χωριό μας με κόρη του Ευθυμίου Κόλια. Σ' αυτόν, την ευρυμάθειά του, την μνημειώδη αυστηρότητά του, χρωστούν οι παλαιότεροί μας, την άρτια κατάρτισή τους στα πρώτα γράμματα.

Σ' αυτόν επίσης χρωστάει το χωριό μας τη μετονομασία του σε Καλοσκοπή, όταν η Πολιτεία αποφάσισε στη δεκαετία του 1910 - 20, νομίζω, να καταργήσει, εξελληνίζοντας, όπως - όπως, τα τουρκικά, σλαβικά, φράγκικα κ.λπ. τοπωνύμια. Η προσπάθεια πέτυχε αλλού, κι αλλού έμεινε μόνο στα χαρτιά, όπως και στο δικό μας χωριό, όπου κανένας μας δεν λέει (παρά μόνον γράφεται) που και που κανένας δεν λέει, ακόμη τουλάχιστον: "είμαι Καλοσκοπίτης!!!" ή "πάω στην Καλοσκοπή!!!". Δέσμιος προφανώς, των σιδηρών οδηγιών των προϊσταμένων του αρχών, που παράδερναν ακόμη στο κλίμα του γλωσσικού άγονου φανατισμού του Μιστριώτη, ο δάσκαλος του χωριού, Ιωάννης Λάιος, δεν είχε περιθώρια, ν' αναζητήσει τη μετονομασία σε λέξεις που θα απέδιδαν με

ομορφιά κι ακρίβεια. Το νόημα του ονόματος που έπρεπε να εξοβελισθεί. Λέξεις όπως: αγνά-ντιο, ξάγναντο, αγκαλιά του Θεού, ή απ' αυτές που μας τριγυρίζουν σαν τοπωνύμια: Σταυρός, Κεφαλόβρυσος, Δρακοπηδημάτα, Αη Γιαννάκης, Κρύα Βρύση και άλλα πολλά ωραία και άκρως ελληνικά!!! Και να αποφύγει αυτό το στρεβλό και εφευρημένο όνομα, που "κόλλησαν" στο χωριό μας, στα χαρτιά μόνο!!

Σημειώνω ότι το Κουκουβίστα, είναι μία, μοναδική ακρίβεια, ομορφιάς και αποτύπωσης –στα φράγκικα– ονοματολογική σύνθεση, παρόμοια με τα Μέγα Ρέμα, Μέγα ημεροτόπι, Λιθό-πυργος και άλλα πολλά και αναντικατάστατα στους αιώνες τοπωνύμια μας. Θέλησαν μ' αυτό το όνομα, οι Βενεταίοι φρουροί του παρατηρίου του Πύργου, να εκφράσουν το θαυμασμό τους για το μέγα ακρόαμα από το λάλημα πουλιών και κούκων, άνοιξη και θέρος, που κατέβαινε από τη βαθιά μακρόσυρτη ποταμιά, τη γεμάτη μάγια και θάματα, ως τ' αυτιά τους, μαζί με τον εκστασιασμό που γεννάει η μέγιστη θέαση του χωριού μας, κι έτσι αντί ν' αναφωνήσουν το γνωστό και ίσως τετριμμένο *bella vista*, έκραξαν κάποια στιγμή ψυχικής ευφορίας: Κουκουβίστα! (Κουκουινίστα!). Κι εμείς πρέπει να αισθανόμαστε όμορφα. Έτσι όπως όταν λέμε *eniva!* και πρέπει να επαναφέρουμε τώρα το όνομα του χωριού μας και στην τυπική του αποκατάσταση!

Λιούγκας: Έτσι παραγκώμιαζαν δύο οικογένειες από το επίσης πολύκλαδο Δανιηλείκο σόι. Ο Αριστείδης ο πρώτος που είχε από παλιά νερόμυλο, που τον κινούσε με νερό από την Κρύα Βρύση, αλλά και από το Κεφαλούλακο που ερχόταν από το Κεφαλόβρυσος (τον μύλο του διατηρεί πάντα –χωρίς να λειτουργεί– ο γιός του Δημήτρης, μόνιμος κάτοικος του χωριού μαζί με τη γυναίκα του Βασιλική, κόρη του Βλαχόγιαννου). Ο δεύτερος, Ιωάννης, απέκτησε κι αυτός δικό του νερόμυλο αργότερα στα 1939. Θυμάμαι, όταν άνοιγε το μεγάλο αυλάκι που θάφερνε το νερό από το ποτάμι δίπλα στο γεφύρι του Καραγιώργου, για να το φτάσει στα μυλοβά(γ)ενα που τα είχε ετοιμάσει ο ίδιος –καλός μάστορας όπως όλοι οι Λιουγγαίοι – για να το ρίξουν με αφρισμένη ορμή στη φτερωτή και να κινήσουν τις βαριές μυλόπετρες, που θα μεταβάλλανε σε αλεύρι τον άγιο μόχθο. Ο ίδιος τελικά έπεσε θύμα του επαγγέλματός του πιο πολύ (μυλωνάς έξω από το χωριό) παρά όποιος πολιτικής και ιδεολογικής προτίμησης. Συνελήφθη από τους αντάρτες, σαν πληροφοριοδότης του στρατού, μαζί με δύο άλλους συχωριανούς μας, και εκτελέστηκαν στο νεκροταφείο του χωριού, τέλη καλοκαιριού 1947, αν δεν κάνω λάθος.

(Συνέχεια στο επόμενο Δελτίο)

ΟΙ ΜΟΛΥΒΔΟΣΩΛΗΝΕΣ

Ένα κομμάτι μολυβιού μας αφηγείται
την Ιστορία του και τις περιπέτειές του

του Φίλιππα Τριανταφύλλου

Ποιός είπε ότι μόνο οι άνθρωποι με τα έργα τους φεύγουν από τη ζωή αφήνοντας πίσω τους Ιστορία; Πάρα πολλές φορές και αυτά τα άψυχα αντικείμενα κουβαλούν μαζί τους την δικιά τους προσωπική, άγνωστη ιστορία που είναι μάλιστα πολύ στενά δεμένη όχι μόνο με την ανθρώπινη αλλά και με μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο, και κάθε φορά που τα συναντάς σου ξανά θυμίζουν το ρόλο που έπαιξαν σε κάποια περασμένη και ξεχασμένη εποχή. Αυτό συμβαίνει και σε μένα, κάθε φορά που πηγαίνω στο χωριό και ανοίγω την πόρτα του διπλανού κατωγιού και βλέπω σε μια γωνιά ένα μεγάλο στρογγυλό κομμάτι γύρω στα 10 κιλά, από ατόφιο μολύβι.

Το κομμάτι αυτό μου θυμίζει μια ιστορία που η αρχή της βρίσκεται 60 χρόνια πίσω από σήμερα. Το 1936 ήταν η χρονιά που ο Μεταξάς με την συγκατάθεση του Βασιλιά Γεωργίου κατέλυσε τη Δημοκρατία στη χώρα μας και εγκαθίδρυσε την δικτατορία της 4ης Αυγούστου. Το πρώτο μέλημα του δικτάτορα ήταν να καταργήσει όλα τα εκλεγμένα Δημοτικά και Κοινοτικά συμβούλια της χώρας και στη θέση τους να τοποθετήσει νέα κατά την δική του κρίση και εκλογή. Στις Κοινοτικές μείωσε τους συμβούλους από 7 που ήταν σε 3 μαζί με τον πρόεδρο. Στο χωριό μας πρόεδρο διώρησε τον πατέρα μου Γιάννη Τριανταφύλλου και μέλη τον Δημ. Ποδάρα και Νικ. Τσόγλα (Σαφλιά). Η Κουκουβίστα με τις πολλές πηγές και τα άφθονα τρεχούμενα νερά της είχε μεγάλο

πρόβλημα ύδρευσης. Πολλές γειτονιές είχαν έλλειψη πόσιμου νερού. Ιδιαίτερα η γειτονιά της Ρούγας δεν είχε καμμία πηγή. Το Χειμώνα που το χιόνι έφθανε τα δύο μέτρα, ο δρόμος που πήγαινε στην ΜΠΑΡΠΕΣΗ ήταν κλειστός και αναγκάζονταν οι κάτοικοι να λιώνουν χιόνι στη φωτιά για να ποτίσουν τα ζωντανά τους και να εξυπηρετηθούν και οι ίδιοι. Αλλά και τους υπόλοιπους μήνες του χρόνου αν ήταν δυνατόν να καλύψουν τις ανάγκες τους σε νερό με μια βαρέλα ή με ένα κανάτι. Το πρώτο λοιπόν μέλημα του νέου διορισμένου κοινοτικού συμβουλίου ήταν να φέρουν νερό από την πηγή της Μπαρπεσης στην Παναγία για να καλυφθούν οι ανάγκες της πιο πυκνοκατοικημένης γειτονιάς για να δοθεί κάποιο τέλος στην μεγάλη ταλαιπωρία των κατοίκων.

Μετά από πολλές αναφορές και ενοχλήσεις στον διορισμένο Νομάρχη στην Άμφισσα κατόρθωσαν να τους εγκρίνει μία πίστωση για την αγορά σωλήνων για το δίκτυο που θα μετέφερε το νερό. Στα μέσα του Οκτώβρη ήλθε ένα έγγραφο στην Κοινότητα από την Νομαρχία που έλεγε ότι οι σωλήνες για το δίκτυο έχουν αγορασθεί και να αποσταλούν 15 μολάρια για να τις μεταφέρουν. Η είδηση για την μεταφορά των σωλήνων έγινε με ενθουσιασμό από τους κατοίκους της Ρούγας που επιτέλους θα λυνόταν το πολύχρονο πρόβλημα της λειψυδρίας, και προσεφέρθηκαν χωρίς καμιά αμοιβή να πάνε με τα μολάρια τους να τις μεταφέρουν. Οι Κουκουβιστιανοί είχαν πλήρη

άγνοια το ποιά διαδικασία και ποιά υλικά χρειάζονται για να γίνει το δίκτυο μεταφοράς νερού, αλλά όπως έδειξαν τα πράγματα και οι άνθρωποι της Νομαρχίας δεν ε γνώριζαν πιο πολλά από αυτούς. Ο πατέρας μου σαν πρόεδρος, συνόδεψε τους Ρουγιώτες με τα μολάρια και πήγαν στην Άμφισσα. Στις αποθήκες της Νομαρχίας βρέθηκαν μπροστά σε ένα μεγάλο όγκο από κουλουριασμένες μολύβδινες σωλήνες –όχι σιδερένιες– διαμέτρου 4 ιντσών και βάρους πολλών τόνων. Ένας υπάλληλος τους εξήγησε ότι αυτές είναι οι σωλήνες του δικτύου, να τις μεταφέρουν και η Κοινότητα να μεριμνήσει για την τοποθέτησή τους, με δική της ευθύνη.

Εντελώς άσχετοι καθώς ήταν οι άνθρωποι, σωλήνες είδαν δεν έδωσαν ιδιαίτερη σημασία, αυτοί που μας τις έδωσαν είπαν πως θα πρέπει να γνωρίζουν πιο πολλά από εμάς, κι άρχισαν να τις φορτώνουν στα μολάρια τους.

Τα προβλήματα όμως άρχισαν να φαίνονται από την πρώτη στιγμή της φόρτωσης. Οι κουλούρες των μολυβδοσωλήνων με το βάρος που είχαν όπου της έδενε η τριχιά του σαμαριού δημιουργούσε και τα πρώτα βουλιάγματα. Αυτό δεν το είδαν με καλό μάτι οι χωριανοί, από άγνοια όμως δεν αντέδρασαν.

Όσο τα ζώα βάδιζαν στον καρόδρομο τα πράγματα πήγαιναν ομαλά, μετά όμως από το 51ο χιλιόμετρο όπου ο δρόμος ήταν κακοτράχαλος και τα ζώα συνεχώς παραπατούσαν, οι μολυβδοσωλήνες τρίβονταν με βία επάνω στα σαμάρια των ζώων πράγμα

που είχε σαν συνέπεια να βουλιάξουν σε πολλά σημεία.

Τα φορτία έφθασαν στο χωριό νύχτα και αποφάσισαν να τα ξεφορτώσουν στο σπίτι του πατέρα μου που ήταν και ο πρόεδρος του χωριού. Το ξεφόρτωμα και η μεταφορά τους στο εσωτερικό του κατωγιού τις ταλαιπώρησε και τις βούλιαξε ακόμη πιο πολύ σε πολλά σημεία. Η περιπέτεια όμως των μολυβδοσωλήνων του δικτύου της Ρούγας από εδώ και πέρα αρχίζει. Ένας εργολάβος που ήλθε στο χωριό για να αναλάβει την κατασκευή του δικτύου σαν ειδικός, απεφάνθει ότι κάποιο λάθος πρέπει να έχει γίνει από την Νομαρχία γιατί με μολυβδοσωλήνες δίκτυο δεν γίνεται. Η τριανδρία του κοινοτικού συμβουλίου πήγε στο Νομάρχη και ανέφερε το λάθος που έγινε με τις ακατάλληλες σωλήνες που διέθεσαν χωριστά το βούλιαγμα που υπέστησαν κατά τη μεταφορά τους.

Ο Νομάρχης τους είπε ότι η αγορά τους τώρα έγινε και δεν υπάρχει περίπτωση επιστροφής τους. Η πίστωση διατέθηκε και να προσπαθήσουν με αυτές να κάνουν τη δουλειά τους.

Τα όνειρα των κατοίκων της Ρούγας για να δουν το νερό της Μπάρμπεσης να τρέχει στην Παναγία είχαν ναυαγίσει για άλλη μια φορά. Η εποχή λόγω σκληρής δικτατορίας δεν σήκωνε ούτε μεγάλες διαμαρτυρίες, ούτε μεγάλες έρευνες για ότι συνέβη με την αγορά των ακατάλληλων μολυβδοσωλήνων που είχε σαν συνέπεια να χαθεί μια ευκαιρία να δει τρεχούμενο νερό και η άνυδρη Ρούγα. Οι μολυβδοσωλήνες σαν ακατάλληλες έμειναν τρακαδιασμένες στη γωνιά του κατωγιού χωρίς να υπάρχει καμιά προοπτική να χρησιμοποιηθούν κάπου από την κοινότητα του χωριού. Η ιστορία των μολυβδοσωλήνων δεν σταματά εδώ. Μετά από τέσσερα

χρόνια ήλθε και στην χώρα μας ο μεγάλος πόλεμος. Ακολούθησαν οι μαύρες ημέρες της κατοχής και της μεγάλης και ανεπανάληπτης αντίστασης του λαού μας. Οι μολυβδοσωλήνες αζήτητες, ξεχασμένες και στραπατσαρισμένες έμειναν στιβαγμένες στη γωνιά του κατωγιού από την ημέρα που είχαν ξεφορτωθεί. Κανείς δεν ασχολείτο πλέον μαζί τους. Τα κατοχικά γεγονότα τις είχαν βάλει στη λησμονιά τόσο αυτές όσο και το δίκτυο του νερού της Ρούγας. Όπου φθάσαμε στην αποφράδα ημέρα της τρίτης του Πάσχα του 1944 που τα σπίτια του χωριού έγιναν παρανάλωμα της φωτιάς από τα γερμανομαροκινά κτήνη.

Οι τόνοι των μολυβδοσωλήνων δεν άντεξαν στις υψηλές θερμοκρασίες, έλιωσαν και το μολύβι απλώθηκε και κατέλαβε όλο το δάπεδο του κατωγιού. Ανακατεμένο με πέτρες, χώματα και κάρβουνα, έγινε μια μεγάλη πλάκα πάχους από 5 μέχρι 10 πόντους ανάλογα με την κλίση που είχε το έδαφος του δαπέδου. Το πρώτο μέλημα μετά το κάψιμο ήταν να σκεπασθεί το κατώγι για να μπουν μέσα τα ζώα το χειμώνα. Το απλωμένο μολύβι έπρεπε να φύγει από το δάπεδο του κατωγιού. Με τσεκούρι και βαριά χωρίστηκε σε μεγάλα κομμάτια και μεταφέρθηκε έξω στην αυλή. Εκεί έγινε μια πρώτη διαλογή, τα μισά περίπου τεμάχια που είχαν αναμιχθεί με πολύ χώμα και πέτρα πετάχθηκαν στο ποτάμι, τα υπόλοιπα ο πατέρας μου τα ξανάλιωσε και αφού τα σουρώσε σε φιλή σίτα για να παρακρατηθεί το χώμα και οι πέτρες τα ξαναστερεωποίησε μέσα σε τενεκεδένια δοχεία όπου το βάρος κάθε κομματιού δεν ξεπερνούσε τα 20 κιλά. Τα τετράγωνα μολυβένια κομμάτια τοποθετήθηκαν ξανά στη γωνιά του κατωγιού χωρίς να έχουν κανένα προορισμό. Η περιπέτεια όμως των χυμένων μολυ-

βδοσωλήνων είχε και συνέχεια. Ο τερματισμός του πολέμου δεν έφερε την ειρήνη και στην χώρα μας. Η νέα θύελλα με το ξέσπασμα του εμφυλίου ήλθε να αποτελιώσει ότι άφησε όρθιο η ξενική κατοχή. Οι κάτοικοι του χωριού μέσα από φοβερές συνθήκες όπου η ζωή τους εξαρτιώταν από την ανεξέλεγκτη θέληση και των δύο αντιπάλων, αναγκάστηκαν με τη βία να εγκαταλείψουν τα σπίτια τους και να φύγουν για τα καμποχώρια και εκεί να ζήσουν από την ελεημοσύνη και τη βοήθεια που τους πρόσφεραν οι κάτοικοι αυτών των χωριών.

Η προσφυγιά μέσα στην ίδια την πατρίδα τους, η περιπέτεια και η ταλαιπωρία των ορεινών πληθυσμών κράτησε τρία χρόνια και είναι η πιό μαύρη σελίδα της εμφύλιας σύρραξης που γνώρισε η πατρίδα μας. Ο στρατός έκανε συχνές εκκαθαριστικές επιχειρήσεις στην περιοχή και στο χωριό. Σε μια από αυτές την Άνοιξη του 1949 κάποιοι αξιωματικοί ανακάλυψαν και τα κομμάτια του μολυβιού που ήταν στο κατώγι. Το πλιάτσικο του στρατού συναγωνίστηκε ακόμη και αυτά τα στρατεύματα κατοχής. Το μολύβι το είδαν σαν πολύ ενδιαφέρουσα λεία προς μεταπώληση και απεφάσισαν να το μεταφέρουν. Υποχρέωσαν τους αγωγιάτες που είχαν επιστρατεύσει να φορτώσουν όλοι από ένα κομμάτι μολύβι στα μουλάρια τους και να το μεταφέρουν στη Γραβιά. Με μεγάλη δυσφορία (βλέπεις η εποχή δεν σήκωνε και πολλές αντιρρήσεις) οι αγωγιάτες γιατί τα ζώα τους ήταν ήδη φορτωμένα με τρόφιμα και πυρομαχικά και το μολύβι ήταν ασήκωτο τοποθέτησαν από ένα κομμάτι στο σαμάρι κάθε μουλαριού.

Μεταξύ των αγωγιατών ήταν και ο χωριανός μας Παν. Δ. Κυρίτσης, βλέποντας ότι το μουλάρι του ήταν βαρυφορτωμένο σε

κάποια στιγμή που δεν τον πρόσεχε κανείς πήρε το μολυβένιο κομμάτι και το πέταξε μέσα σε ένα φράχτη δίπλα στην αυλή του σπιτιού, και απάλλαξε το μουλάρι του από το περιττό φορτίο.

Τον επόμενο χρόνο ο Κυρίτσης συνάντησε τον πατέρα μου και του διηγήθηκε όλο το περιστατικό, ότι δηλαδή τα κομμάτια του μολυβιού τα φόρτωσαν οι αξιωματικοί και τα μετέφεραν στη Γραβιά και πως αυτός το πέταξε στο φράχτη δίπλα από το σπίτι. Όταν πάμε κάποτε πίσω

στο χωριό ψάξε να το βρεις, είμαι βέβαιος ότι εκεί που το πέταξα δεν θα το βρει κανείς.

Πράγματι, με την επιστροφή των κατοίκων στο χωριό, την άνοιξη του 1950 το πεταμένο στο φράχτη μολύβι βρέθηκε και ξανά ακουμπίστηκε στη γωνιά του κατωγιού, και εκεί μένει εδώ και 60 χρόνια για να θυμίζει με την παρουσία του την ιστορία της πρώτης απόπειρας μεταφοράς νερού στην Παναγία της Ρούγας και την περιπέτεια των μολυβδόσωλόνων που είναι ιστορικά

δεμένη και με τα γεγονότα που διαδραματίστηκαν στο χωριό μας από το 1936 μέχρι το 1949.

Να η απόδειξη ότι και τα άψυχα αντικείμενα κουβαλούν πολλές φορές και την προσωπική τους ιστορία, μόνο που αυτά δεν έχουν τη δύναμη να μας την διηγηθούν ή να μας την καταγράψουν, την ενέργεια αυτή την αφήνουν στην δικιά μας βούληση μια και η ανθρώπινη ιστορία είναι παράλληλη χέρι χέρι με την δικιά τους.

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΙΣΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ

Στις 2.12.1999, ο συνεργάτης του Δελτίου μας Φάνης Ι. Λευκαδίτης ενώ περίμενε στον πεζόδρομο της διασταύρωσης των οδών Κων/λεως και Βενιζέλου στο Περιστέρι, λίγα μέτρα πριν από το φανάρι, ώστε να κοπιάσει η κυκλοφορία και να περάσει απέναντι δέχτηκε την επίθεση φορτηγού Ι.Χ. που στην προσπάθειά του να αποφύγει σύγκρουση με μηχανάκι ανέβηκε στον πεζόδρομο με αποτέλεσμα να χτυπήσει τον άτυχο Φάνη και να του προκαλέσει σοβαρές βλάβες.

Το Δελτίο μας του εύχεται περαστικά στον εκλεκτό μας λαογράφο.

Με την πρώτη γραβάτα!

Τα 3 ξαδέρφια. Από αριστερά ο Γιώργος Χρηστίδης (Los Angeles), ο Δημήτρης Τσατσαρώνης και ο Λάμπρος Αχλαδάς. Μόλις φόρεσαν το πρώτο τους κουστούμι και τη γραβάτα, έτρεξαν στον φωτογράφο για αποθανάτισή! (φωτό 1955).

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΕΣ ΑΞΙΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΓΡΑΒΙΑΣ

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών οι αντικειμενικές αξίες για αγροτεμάχια και οικόπεδα της περιφέρειας του Δήμου Γραβιάς καθορίστηκαν ως εξής:

Αγροτεμάχια βασική αξία κατώτατη δρχ.70.

Ανώτατη δρχ. 120.

Οικόπεδα βασική αξία κατώτατη δρχ. 1500

Ανώτατη δρχ. 2500.

ΕΠΙΤΥΧΙΕΣ ΝΕΩΝ

Ο Ευάγγελος Κ. Βλάχου, γιός του συμβολαιογράφου Κ. Βλάχου πέτυχε με καλή σειρά στο Πολυτεχνείο Αθηνών. Ο πρώτος γιός του Κώστα, ο Παναγιώτης, είναι τριτοετής φοιτητής της Νομικής. Καλή πρόοδο παιδιά.

“Η Ρίζα” για εμάς

Στο φύλλο του Αυγούστου 1999 της εφημερίδας “Η Ρίζα” αρ. 21. Ο συμπολίτης Νικ. Μώκος γράφει για το Δελτίο μας:

“Η ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑ”, είναι η περιοδική έκδοση του Συνδέσμου Καλοσκοπιωτών (Κουκουβιστιανών). Εάν κάποιος μελετήσει όλα τα κείμενα (έχει πολλούς συνεργάτες) θα ανακαλύψει την νοσταλγία, την ιστορία, την παράδοση της Κουκουβίστας αλλά και το πνευματικό επίπεδο ακόμη την ομοφυχία και αλληλεγγύη αυτής της μικρής κοινωνίας, με την πλούσια ιστορία σε αγώνες και θυσίες για τον τόπο μας και την πατρίδα μας. Άξιοι προς μίμηση και ενός πατριωτικού επαίνου.

ΧΕΙΜΩΝΙΑΤΙΚΗ ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑ

χθες - σήμερα - αύριο

Φωτό: Στρ. Ακτιόνη

“Κατακαϊμένη Κουκουβίστα πως σε κατάντησαν”. Αυτά τα λόγια μου έχουν μείνει στη μνήμη. Ήταν του μπάρμπα Κώστα Τούμπα (Μαυράκη) όταν από την Κατράχη την τρίτη του Πάσχα του 1944, αντίκρισε το χωριό να καίγεται από τους Γερμανούς.

Σήμερα, μετά από 56 χρόνια από την αποφράδα εκείνη ημέρα όποιος επισκεφθεί τους χειμερινούς μήνες την Κουκουβίστα θα πει περίπου τα ίδια λόγια. Κατακαϊμένη Κουκουβίστα πως κατάντηρες.

Οι πιο πολλοί καλοκαιρινοί επισκέπτες φεύγοντας στα τέλη του Αυγούστου από το χωριό μένουν με την εικόνα από τη ζωή και τη δράση ενός χωριού που σφυζει από κοσμοπολίτικη κίνηση και διασκέδαση και την πληθώρα των ανθρώπων που το κατακλύζουν, ειδικά τον μήνα Αύγουστο. Από τον Οκτώβριο μέχρι το Μάρτη τα πράγματα δεν είναι όπως τα άφησαν. Όποιος αποφασίσει να κάνει μια χειμωνιάτικη επίσκεψη στο χωριό είναι βέβαιο ότι κάποια μελαγχολία θα τον κυριέψει βλέποντας την ερημιά και την εγκατάλειψη που κυριαρχεί σε κάθε του βήμα. Περιδιαβαίνοντας τους δρόμους και τα σοκάκια της κάθε γειτονιάς βλέπεις τα σπίτια κλειδαμπαρωμένα. Ίχνος ζωής πουθενά. Ερημοί δρόμοι, και γενικά αφιλόξενο περιβάλλον. Ακόμη και αυτά τα ζωντανά οι σκύλοι και οι γάτες έχουν χαθεί και δεν ακούγεται πουθενά γαύγισμα ή νιαούρισμα. Σε πολλές γειτονιές δεν βλέπεις ούτε ένα τζάκι να καπνίζει. Ο καπνός είναι πάντοτε μαρτυρία ζωής στο εσωτερικό του σπιτιού.

Μια απόλυτη ησυχία επικρατεί και το μόνο που ακούς, είναι τα βήματά σου και κάπου κάπου το σφύριγμα του παγωμένου αέρα που με ορμή κατεβαίνει από τις χιονισμένες βουνοκορφές της Γκιώνας και ανεμοδέρνει τα γυμνά από φύλλα δένδρα. Το σκηνικό γίνεται πιο μελαγχολικό όταν πέσει το σκοτάδι της νύχτας. Η ανθρώπινη απουσία έδωσε θάρρος στα αγρίμια του βουνού, αγριογούρουνα, αλεπούδες, ασβόι, να κυκλοφορούν άφοβα μές’ το χωριό ψάχνοντας για τροφή στις αυλές και τους κήπους. Οι κουκουβέργιες άφοβα βόηκαν στέγη και άνεση στα χαράκια των σπιτιών και με το απαίσιο κράξιμό τους σκορπούν

τον φόβο και αναταράσσουν την απόλυτη ησυχία της νύχτας. Γεγονός είναι ότι όλη αυτή η απέραντη ερημιά, είναι συνάμα και αφιλόξενη. Τα αγκωνάρια μόνα τους δεν σε κρατούν στο χωριό έλεγαν οι παλιότεροι και είχαν δίκιο. Τώρα το διαπιστώνουμε κι εμείς. Η ανθρώπινη παρουσία και δραστηριότητα είναι εκείνη που σε κρατά και σε δένει με έναν τόπο και μάλιστα όταν ο χώρος αυτός είναι η γενέτειρά σου.

Για μας τους παλιότερους που ζήσαμε και ανδρωθήκαμε σε αυτόν τον χώρο η μνήμη μας τρέχει σε περασμένες αξέχαστες εποχές όπου το χωριό έσφυζε από ζωή. Από το πλήθος των ανθρώπων και ζώων, με ένα Δημοτικό Σχολείο με 180 μαθητές και 3 δασκάλους. Τότε που όλες οι εποχές του έτους ήταν πλούσιες σε χαρές και σε λύπες των κατοίκων. Οι γάμοι, οι βαπτίσεις, οι γιορτές και τα πανηγύρια ακόμη και οι θάνατοι δεν είχαν εποχή. Η ερημιά ήταν πολύ μακριά από το χωριό, στις βουνοκορφές της Γκιώνας.

Σήμερα η χειμωνιάτικη ερημιά και εγκατάλειψη μπήκε μέσα στα σπίτια του χωριού, στις γειτονιές και στις Ρούγες. Στα επόμενα χρόνια όταν θα έχουν φύγει και οι λιγοστοί τελευταίοι εναπομείναντες ηλικιωμένοι κάτοικοι, η απελπισία της ερημιάς θα είναι οριστική και αμετάκλητη. Οι νεώτερες γενιές του καινούργιου αιώνα που ανατέλει την Κουκουβίστα θα την έχουν μόνο για καλοκαιρινό θέρετρο και μόνο για το χρόνο των διακοπών τους και από κάποια γραπτά και κυρίως από την ιστορική παράδοση από την οποία θα μαθαίνουν ότι πριν από 500 περίπου χρόνια οι πρόγονοί τους ίδρυσαν το χωριό Κουκουβίστα που στην ακμή του το 1940, είχε φθάσει τους 1100 κατοίκους.

Σε μας σήμερα το χρέος που μας απομένει για την Κουκουβίστα είναι έστω και από μακριά και με εμπροσθοφυλακή το Σύλλογό μας να μην την ξεχνάμε και να ενδιαφερόμαστε για τα κοινά της προβλήματα που ειδικότερα παρουσιάζονται μετά την ένωση των κοινοτήτων και του νόμου του Καποδίστρια.

Φίλιππος Τριανταφύλλου

ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΔΕΝ ΜΑΣ ΞΕΧΝΟΥΝ

	ΔΡΧ.		ΔΡΧ.
2166 Γιαννόπουλος Πάκης, αγορά τόμων εφημερίδας	60.000	2181 Θεοχάρης Γ. αντί στεφάνου εις μνήμη του παππού του Θεοχάρη Γιώργου	20.000
2167 Κουφός Ιωάννης, αγορά τόμων εφημερίδας	40.000	2182 Κόλλια - Κατσανιώτου Βιβή (ΗΠΑ) στη μνήμη της μητέρας της	
2168 Πριόβολος Γεώργιος, " "	60.000	Βασιλικής Κατσανιώτου	30.000
2169 Μπουκουβάλας Γιάννης Δημ.	2.000	2183 Νισυραίου Νίτσα	1.000
2170 Δανιήλ Νικόλαος του Ιωάννου	5.000	2184 Αλεξόπουλος Βασίλης	20.000
2171 Συγχωριανός μας για την αγορά του γραφείου	20.000	2185 Μώρης Νικόλαος, ενίσχυση για αγορά γραφείου	3.000
2172 Χριστοπούλου Σταυρούλα στη μνήμη του πατέρα της		2186 Λέφα - Μυρμιρίδου Ασημίνα (Σύλλογος Δεελφών)	1.500
Παναγιώτη Χριστόπουλου	5.000	2187 Μώρης Γεώργιος του Ν.	5.000
2173 Χριστοπούλου Χρυσούλα στη μνήμη του συζύγου της Παναγιώτη	2.000	2188 Αχλαδάς Ζήσης του Λαμπ.	3.000
2174 Αχλαδάς Νίκος του Χαρ. των γονέων του & του αδελφού του	5.000	2189 Χριστοφόρου Νίκη στη μνήμη του συζύγου της Τάκη Χριστοφόρου	50.000
2175 Α.Ο.Κ. ΑΓΓΕΛΟΣ ΣΙΜΟΣ ενίσχυση για την αγορά του γραφείου	200.000	2190 Ζούγρος Νικήφορος	5.000
2176 Κολλύρης Στέλιος του Γεωργ.	5.000	2193 Βασιλείου Γιάννης του Ν. στη μνήμη της μητέρας του Ευθυμίας	3.000
2177 Μεμένιος Ηλίας του Παναγ. στη μνήμη των γονέων του	5.000	2194 Οικ. Κούλας Σφετσώρη στη μνήμη συζύγου & πατέρα Κώστα Σφετσώρη	5.000
2178 Καλόγερος Αργύρης ενίσχυση για την αγορά του γραφείου	50.000	2195 Καραγιάννη - Θεοχάρη Ανθή στη μνήμη Γεωργίου Θεοχάρη	5.000
2179 Κόλλια Ανθούλα Ζαχ.	5.000	2196 Χριστίδης Παναγιώτης ΗΠΑ	5.000
2180 Παπαδάκη Γεωργία στη μνήμη του πατέρα της Ευαγγ. Παπαδάκη	10.000	2197 Ζαμπούρας Γεώργιος	5.000

Πρόσκληση - Ανακοίνωση

Αγαπητοί χωριανοί και φίλοι.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου μας, καλεί όλα τα μέλη του στην ετήσια τακτική Γενική Συνέλευση η οποία θα πραγματοποιηθεί την Κυριακή 23 Ιανουαρίου 2.000 και ώρα 09.00 π.μ. στο ξενοδοχείο "NOVOTEL" στην οδό Μιχ. Βόδα, πλ. Βάθης.

Θέματα ημερήσιας διάταξης:

1. Απολογισμός δραστηριοτήτων του Διοικ. Συμβουλίου και οικονομικός απολογισμός του έτους 1999.
2. Έκθεση Εξελεγκτικής Επιτροπής - Έγκριση πεπραγμένων και οικον. απολογισμού του απερχομένου Διοικητικού Συμβουλίου.
3. Απονομή τιμητικής διάκρισης σε μέλη του Συνδέσμου μας.
4. Διενέργεια αρχαιρεσιών προς ανάδειξη νέου Διοικητικού Συμβουλίου και Εξελεγκτικής Επιτροπής.
5. Ανακοινώσεις - Συζήτηση διαφόρων θεμάτων που απασχολούν το χωριό και τον Σύνδεσμό μας.
6. Κοπή Πρωτοχρονιάτικης πίτας.

Όσοι επιθυμούν να υποβάλουν υποψηφιότητα για συμμετοχή στο νέο Διοικητικό Συμβούλιο και Εξελεγκτική Επιτροπή μπορούν να καταθέσουν αίτηση στα Γραφεία του Συνδέσμου μέχρι 18/1/2.000.

Σας γνωρίζουμε ότι ο ετήσιος χορός του Συνδέσμου για το 2.000 θα πραγματοποιηθεί στο ίδιο ξενοδοχείο "NOVOTEL" όπως και πέρσι στις 18/3/2.000 ημέρα Σάββατο. Παρακαλούμε να μην λείψει κανείς. Δηλώσεις απαραίτητες στα τηλέφωνα 3825210, 7215032 και στο γραφείο μας κάθε Δευτέρα 6 - 8 μ.μ. τηλ. 5238158.

Παρακαλούνται επίσης όλα τα μέλη του Συνδέσμου να προσέλθουν έγκαιρα για να αρχίσει η Γεν. Συνέλευση την καθορισμένη ώρα και να μην λείψει κανείς λόγω της σοβαρότητας του θέματος.

Με την ευκαιρία σας ευχόμαστε χρόνια πολλά με υγεία και ευτυχία να δεχτούμε όλοι την Νέα Χιλιετία του 2.000.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος
Αθανάσιος Μαλεθίσης

Ο Γεν. Γραμματέας
Λάμπρος Αχλαδάς

ΤΕΛΕΤΗ ΕΓΚΑΙΝΙΩΝ

Στις 10 Νοεμβρίου 1999 ο Σύνδεσμός μας έκανε ειδική τελετή για την έναρξη της λειτουργίας των γραφείων της οδού Πειραιώς 4 που πρόσφατα αποκτήθηκαν. Την ανάγνωση της ευλογίας έκανε ο χωριανός μας ιερέας Ιωάννης Γ. Λευκαδίτης παρουσία των μελών του Δ.Σ. και χωριανών μας. Για τον εξοπλισμό του Γραφείου λάβαμε τις παρακάτω προσφορές:

Βασιλική Τούμπα Κ. Στη μνήμη του παππού της Γιάννη Τούμπα, όλα τα συμβολαιογραφικά έξοδα. Νίκος Τζαμτζής. Τα δικηγορικά έξοδα. Γιάννης, Γιώργος & Κατίνα Βασιλείου. Στη μνήμη των γονέων τους Νικολάου & Ευθυμίας ένα κλιματιστικό μηχανήμα. Νικόλαος Αντωνίου. ηλεκτρικό ψυγείο στη μνήμη του πατέρα του Δημητρίου. Ντίνα Αχλαδά Λαμ. Ασημένια εικόνα της Αγίας Τριάδας. Βασίλης Γρηγορόπουλος. Σურταριέρες γραφείου. Γιώργος Θεοχάρης. Κουρτίνες για τα παράθυρα του γραφείου. Νικόλαος Αυγερινός, Χαρ. & Κολλύρης Σταυρός. Ηλεκτρολογικές και τηλεφωνικές εγκαταστάσεις. Γιάννης Μοσχονησιώτης. Την ημέρα του αγιασμού μια πολύ όμορφη γλάστρα, στο λίδι του γραφείου μας. Οι χρηματικές εισφορές αναφέρονται σε ειδική σελίδα.

Ευχαριστούμε τους χωριανούς μας για την πρόθυμη αυτή συμμετοχή τους στο έργο μας.

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΓΙΑ ΤΟ 2000

Με θέματα από τοπία του χωριού μας όπως την πλατεία της αγοράς, το αντιπροσωπευτικό δέντρο της Παναγίας, καθώς και από τη θρησκευτική και καθημερινή ζωή των κατοίκων, κυκλοφόρησε το φετινό ημερολόγιο του Συνδέσμου μας. Οι φωτογραφίες –πλην μιας– είναι τραβηγμένες από το σπουδαστή φωτογραφία Στράτο Ακτίδη (της Βασιλικής Γ. Αυγερινού) που γοητευμένος από τα χρώματα και τις ομορφιές του χωριού μας ένωσε την ανάγκη να φωτογραφίσει με πάθος και μεράκι. Μας τις προσέφερε δωρεάν και τον ευχαριστούμε.

Όπως όλα τα χρόνια, έτσι και το φετινό ημερολόγιο δεν πρέπει να λείπει από κανένα σπίτι χωριανών μας και φίλων.

Καλοσκοπή
2000

ΒΙΒΛΙΟ ΣΥΓΧΩΡΙΑΝΗΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΣ

Εξαιρετικά πρωτότυπο και σε θανμάσια έκδοση είναι το βιβλίο "Ιστορίες και θανάτου στο νεκροταφείο του Βόλου" (έκδοση Ώρες 1996, τόμος Α σελίδες 557, καλύπτει την περίοδο 1883 - 1933 και ετοιμάζεται δεύτερος τόμος 1934 - 1998), της νύφης του χωριού μας Βασιλείας Γιασιράκη - Κυρίτση, αρχαιολόγου και πολύπειρης λειτουργού της εθνικής παιδείας.

Το βιβλίο εμπλουτισμένο με φωτογραφικό υλικό, είναι καρπός πολυχρόνης κοπιαστικής έρευνας και αναζήτησης. Προέκυψε από τη μελέτη αρχείων εφημερίδων, επιτυμβίων πλακών, επιγραμμάτων που βρέθηκαν χαραγμένα σε ταφόπετρες αγαπημένων προσώπων που συγκεντρώθηκαν με υπομονή και "την επιστροφή του συζύγου Δημήτρη Παν. Κυρίτση". Όπως προκύπτει από το χαιρετισμό του Δημάρχου Νέας Ιωνίας Μαγνησίας το βιβλίο έτυχε ενθουσιώδους υποδοχής.

Σου σφίγγουμε το χέρι Βασιλεία και σου εκφράζουμε τα θερμά μας συγχαρητήρια γιατί με το συγγραφικό σου έργο τιμάς το χωριό μας και ευχής έργο θα είναι να συνεχίσεις την ιστορική και λαογραφική έρευνα και σε θέματα του χωριού μας για να μας δώσεις τη δυνατότητα καλλίτερης γνώριμίας του τόπου μας ώστε να τον αγαπήσουμε περισσότερο.

ΜΝΗΜΗ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ "ΟΧΙ"

ΜΕ ΔΟΞΟΛΟΓΙΑ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΟΥ ΜΝΗΜΕΙΟΥ του αγωνιστή του 1821 Μώρη Παπανδριά και ομιλία του προέδρου του Συνδέσμου Αθαν. Μαλεβίτση, καθώς και κατάθεση στεφανιών, γιορτάστηκε στο χωριό μας η επέτειος της 28ης Οκτωβρίου.

Ο ομιλητής θύμισε στους χωριανούς την ατμόσφαιρα που επικρατούσε στο χωριό την αντίστοιχη ημέρα του 1940 όταν η κήρυξη του πολέμου μας βρήκε στα αμπέλια την εποχή του τρύγου και το ξεκίνημα των 120 παλικαριών μας για το μέτωπο της Αλβανίας δυο από τα οποία ο Ηλίας Λίτσος και ο Παναγ. Θεοχάρης δεν είχαν την τύχη να επιστρέψουν.

"Η ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑ"

Τριμηνιαία Εφημερίδα

Ιδιοκτησία: Σύνδεσμος Καλοσκοπιτών Παρνασσίδας "Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ"

(Υπεύθυνος σύμφωνα με το Νόμο: Αθ. Ν. Μαλεβίτσης, Πρόεδρος Διοικ. Συμβουλίου)

Πειραιώς 4 • Αθήνα • 104 31 • τηλ.: 52.38.158

Ηλ. Σελιδοποίηση - Εκτύπωση - Βιβλιοδεσία

ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ ΑΒΕΕ ΓΡΑΦΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

Μ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ 24 • ΤΗΛ. 5227552